Ն=8420 1913 26 ԱՊՐԻԼ 9 ՄԱՅԻՍ ՃՈՒՄԱ 26 ՆԻՍԱՆ 329 29ՆՃԻ ՍԵՆԷ

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻՅԱԶ ՎԷ ՄՈՒՏԻՐԻ
ՏԱՎԱ ՎԷԳԻԼԻ
ՅԱԿՈԲ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ

Միւէսսիսի
ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ
Թարիխի թէէսիսի 1877

ՊԱՊ ԱԼԻ ԳԱՐՇԸՍԸ
Ն. 49

Կազէթայա պիրօ մէվատը հավզընտա սահիպի իմթիյազա միւրաճաաթ օլընըր ։ Մագպուլը սահիպի իմթիյազըն իմզասըը վէ իտարէխանէնին մէօհրը մախսուսը օամիլ օլմայը չըր ։ Տէրճ օլընմայան էվրագ իատէ օլընմազ ։ Իլանաթ օէրայիթի միւթէտիլ իլէ Ճէօր օլունուր ։

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ, ՄԻԼԼԻՅԷ, ԹԻՃԱՐԻՅԷ ՎԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

20 ԲԱՐԱ ՅԷՎՄԻ ՍԷՐԲԷՍԹ ԿԱԶԷԹԱ 20 ԲԱՐԱ

جريدهٔ شرقيه
صاحب امتيازى اغوب جيولك
مؤسسى ديكران جيولك (١٢٩٣)

DJÉRIDÉI-CHARKIÉ
Fondé en 1877.
Directeur-propriétaire :
AGOP DJIVÉLÉGUIAN
AVOCAT
Vis-à-vis la S.-Porte, No. 49

ԱՊՕՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ ՊԷՇԻՆ (ՄԷՃ. 20

Սթամպօլ վէ Թաշրա,	սէնէլիյի	130	ղրշ.
» » »	6 այլըղը	70	»
» » »	3 այլըղը	40	»
Մէմալիքի Էճնէպիյէ	սէնէլիյի	32	Ֆր.
» » »	6 այլըղը	17	»
» » »	3 այլըղը	10	»

ՊԻՐ ԻԹԻԼԱՖ ԷԹՐԱՖԸՆՏԱ

Հիւքիւմէթը Օսմանիյէյի, Անատօլու, Սուրիա վէ Արապ գըթալարընտա խալահաթըն միւքէմմէլ սուրէթտէ թաթպիգի իչին սէրպէսթ պրօգրամը իւզրէ մուազզամ տէվլէթլէր արասընտա զաթի պիր իթթիլաֆ հուսուլընա տաիր պունտան պիր գաչ կիւն էվվէլ Փարիզ կազէթալարընտան պիրի պիր հավատիս նէշր իթմիշ իտի։

Պու հավատիս իճրաաթը միւսթագպէլէյէ աիտ վէ էյի նօզթայի նազարընտան, սըրֆ փարազիյաթ ու իսթիխալաթա իսթինատէն, պիր տէրէճէյէ գատար մազրունը սըհհաթ ու հագիգաթ օլապիլիր, ֆագաթ պիր էմրը վագը կիպի թէլագգը իթմէք՝ աաաթ ու գավանինը տիւվէլիյէյէ ատէմը վուգուֆա տէլալէթ իտէր։ Շիմտի պունըն պիր էմրը վագը կիպի թէլագգիսը իտիլմէսինին խաթթալուսա օլմասընտան սարֆը նազար իտուլ, խամըգը սուրէթը զահիրէտէ կէօյա տէվլէթլէր արասընտա պէօյլէ պիր իթիլաֆ պու օլունմըշ վէ խախսա օլընաճագ կիպի ֆարզ իտէրէք, իթիլաֆնամէնին միւնտէրիճաթըն վէ իթիլաֆըն միւնասէպաթը տիւվէլիյէ նօզթայի նազարընտան չիքլինի թէտգիգ իտէլիմ։

Պու իթիլաֆ եա զահիրի օլաճագ վէ եա խաֆի, ֆագաթ պու կիպի խուսուսաթտա չըգըը սանի գաթիյէն վարիտը խաթըր օլամազ, միւնասէպաթը տիւվէլիյէյէ վագըֆ օլանլար պէօյլէ պիր մէսէլէտէն տօլայը զավալլը խաֆիյէնին վիւճուտունա գաթիյէն ինանամազլար, գաթէն ուսուլը միւթթէխէզէի տիւվէլիյէյէ տախի մուղայիր տիր։

Իքի հիւքիւմէթ արասընտա միւնասէպաթ ու հարաքաթը միւթէգապիլէի սիյասիյէ նօզթայի նազարընտան խաֆի պիր իթթիլաֆ վէ եա իթթիֆագ աքտ օլունապիլիր, ֆագաթ իւչիւնճի պիր հիւքիւմէթին ումուրը տախիլիյէսինէ միւթէալլիգ պիր մէսէլէ հագգընտա իքի իւչ տէվլէթ վէ խաւսա պիր զիւմրէի տիւվէլիյէ արասընտա խաֆի պիր իթիլաֆըն պու նաօր՝ գապիլ օլապիլիր։ Խալահաթ լայիհասընըն ֆայտալը տօղրուտան տօղրույա պիրի նօզթայի նազարընտան թէտգիգ իթմէք իճապ իտէր, պինաէն ալէյհ հիւքիւմէթ պօզուլուր, հիւքիւմէթը տախի մուղայիր տիւչէր։ Ֆիլիլէն պիր ֆաալիյէթ վէ եա ամէլին պիր ամիլ օլուր, օնուն իճրաաթընը թէնզիմ վէ խախսա թահգիգ իչին պիր վագթ թասավվուր օլունապիլիր, լաքին ֆիլիյէն վէ խախսա ամէլին ճէրէյանը մահիյէթինի թէնզիմ իթմէք հաասը զաթընտա վիւճուտը օլմայան վէ խախսա օլմասը գապիլ օլմայան պիր չէյ իլէ օղրաշմազ տէմէք տիր։ Պինաէն ալէյհ տէվլէթլէր էյէր պէօյլէ պիր իթիլաֆ իտամ էտէ գայիտէի ուսուլիյէ խիլաֆընա օլարագ խաֆի թութմագա ղարար վէրմիշլէր իսէ, պու իթիլաֆ օլմազ, պէյնէլ տիւվէլ միւթթէֆիգ խաֆի պիր ղարար չէքլինտէ գալըր քի, իքինճի վէ եա իւչիւնճի խիլաֆընտա հարաքէթ իտիլիրսէ, պունտան ճիհէթ միւսախէզէ իտիլէմէզ, հալպու քի հէր հանկը պիր իթիլաֆ վէ եա իթթիֆագըն խիլաֆընա հարաքէթ իթմէք միւնասէպաթը տիւվէլիյէյի իխլալ իթմէք իչին, արզընտան էվվէլ օնու արզ ու ամիգ նազարը տըգգաթա ալմագ իգթիզա իտէր։

Իշթէ պու նօզթայի նազարտան տըր քի, պիզ պէօյլէ պիր իթիլաֆըն վիւճուտունա գաթիյէն ինթիմալ վէրմէք իսթէմէյօրըզ։ Եվրօպանըն պազը սահաֆաթընտա օլան մէհաֆիլը պիզի իղֆալ իթմէք իչին, գաստէն պէօյլէ խայալի չայիալար չըգարըյօր, պունլարըն ասըլ ու ֆասլը եօգ տուր։ Էյէր տէվլէթլէր հագիգաթէն հիւսնը նիյէթ սահիպի իսէլէր արալարընտա պիր իթիլաֆ հասըլ իտուլ տէ, պու իթիլաֆ մուճիպինճէ, խալահաթըն լայիհայի վէճհէ թաթպիգ ու իճրասը իչին օթուզ սէնէլիք պիր միւտտէթ զարֆընտա հիւքիւմէթը Օսմանիյէյի խալահաթ պրօգրամընտան, պունըն կիւզէլճէ իճրասընա իթթիլաֆըն եօգ ամր, կիւզէլ օլան պէօյլէ պիր իթթիլաֆ տայիմա տայիր իխթիյաճ օլուր, հիւքիւմէթը Օսմանիյէ տախի խալահաթ նօզթայի նազարընտան իճրաաթը միւսթագիլլէ խուսուսունտա տայիմա թէպէիյէթտէն գուրթուլամազ քի, նէթիճէտէ մաթլուպ հասըլ օլմազ, տէվլէթլէր պու հարաքէթլէրի իլէ արզու իթտիքլէրի խալահաթը թէսհիլ իտէճէք ուսուլ ու թէտպիրը թային իթմիշ օլուրլար։ Խալահաթըն պիր գէնտիմիզ հիւսնը նիյէթ վէ հիւքիւմէթը իթթիհատ տայիրէսինտէ թաթպիգ իտուլ, էսաս ու ամէլը չիգմայա գաթէն սէյյէ պրօգրամալարըն, զիրա օ խալահաթ տօղրուտան տօղրույա պիզիմ հայաթը իճթիմաիյէմիզէ աթֆ իտիլիրսէ, թէրագգի ու ըսլահաթը միւթէվաթիրէ օնուն մահիյէթի իլէ պէք պաղլը օլուր։ Եվրօպա տէվլէթլէրի պու կիպի իշլէրէ գարըշմագլա էլվէրիշլի պագըշ մէնաֆիի արայարագ վէ իգթիզասը թօգրամ իթմիշ օլուրլար քի, պու տա պիզիմ տօղրուտան տօղրույա զարարըմըզա օլուր։

Պիր տէվլէթ ումուրը տախիլիյէսինին թանզիմ իչին, հէր չէյտէն էվվէլ հագ գազանմագ իխթիյաճընտա տըր։ Օնուն հագգ օլան իտարէյի, նէֆսինէ թէվտի իտէրէք գուվվէթ իլէ թէվազզու իթմէք տէվլէթլէրի մէքթէպէ պիր հալտէ Թէշքիլ իտէր։ Գավանինին եուրթ ու հիւքիւմէթին նօզթայի նազարընտան Թաթպիգի վագթ իթմիշ իսէ տէ, պու պիր հագգ Թէսլիմ իտիլմիշ օլուր։ Խալահաթըն ուսուլը մուգաւէլէ իլէ թէսպիթ օլունմազ, հէր մէմլէքէթին էհալիսինին վէ հիւքիւմէթին նօզթայի նազարընտան, միւթէալլիգ օլան մէսաիլ պէյնէլ տիւվէլ միւզաքէրէ իտիլիր, ֆագաթ Թաթպիգ ու իճրաաթը տօղրուտան տօղրույա հիւքիւմէթը Օսմանիյէնին ուհտէսինէ Թէրթիպ իտէր։

Մաէթթէէսիւֆ պիզ գավանինիմիզի քէնտի իրատէմիզ իլէ Թաթպիգ իթմէյէ, հիւքիւմէթին գուվվէթ ու իգթիտարընը Թէսպիթ իթմէյէ, ուսուլը տիւվէլիյէյէ ինգիյատ իթմէյէ մէճպուր օլաճագըզ, եօգսա պու իթիլաֆ պիզիմ իչին Թէհլիքէլի պիր չէյ օլուր, Թէքրար մէտէնիյէթ ու թէրագգի եօլունտա Թէրագգի իթմէք իչին, հիւքիւմէթին գուվվէթլէնմէսի իճապ իտէր։

Նինէ Թէքրար իտէրիզ քի, խալահաթտան մաթլուպ օլան սէմէրէնին հուսուլը իչին պիրինճի շարթ նիյէթ տայիրէսինտէ Թաթպիգ իթմէլիյիզ, ճէննէթի պու խուսուսաթա պիլէ մուավէնէթէ գօլայլըգլար էվվէլա քէնտի գարընը տօղրուլթմագը չալըշմալը, ճէպհէլէրինի, պավուլէնը տօղրուլթմագա ղայրէթ իտէր։ Ֆագաթ էյէր պիզ հիւսնը նիյէթ տայիրէսինտէ Թաթպիգ իթմէյի պիլմէզ վէ ղարիպ ղարիպ ճինայէթլէրէ Թազը օլարագ հիչ պիր չէյ եափամազսագ, ճէննէթի եարտըմճը, ճէպինի, պավուլէնը վէ գարընը տօղրուլթմագ իչին միւթէհայիր գալըր։

ՊՆՏԻԿ

ՆԻԿՏԷՆԻՆ ԱՀՎԱԼԸ ՄԻԼԼԻՅԷՍԻ

—օօ—

Ա.

Պիր մէրիզ տէչրանըը խիֆզ իթմէքլէ տէյիլ, իզրար իտուլ տէֆի չարէսինէ Թէվէսսուլ իթմէքլէ չիֆայապ օլապիլիր։ Պու ճէրհի զայլը զամիլ պիր տէվա ու հագիգաթ տըր։ Պինաէն ալէյհ, Նիկտէ ահվալը միլլիյէմիզէ տայիր, իսթէմէյէրէք իսէ տէ իշթիրաքը մէզքիւրէ ինգըլապ մէճպուրիյէթի սայիգասը իլէ, մաալէսէֆ, պիր գաչ սաթըր եազմազ իճապ իթթի։

Նիկտէ, միլլէթիմիզին մըզգարը 250 խանէտէն իպարէթ օլուպ, պունտան 75 սէնէ գատար մուգատտէմ, լուսահոգի ճէմաաթըմըզըն սայ ու ղայրէթ վէ ֆէտաքեարլըգլարը իլէ, ըասըն, չէրքին վէ կէնիշ օլարագ Թաշ պինա պիր քիլիսէ ինշա իտիլմիշ վէ նամը տաշ Ս. Աստուածածին Թէսմիյէ գըլընմըշ տըր. պունտան մաատա պիր տէ էհլայէթ ուհտա զիհ, պիր խարաբէ հալինտէ պուլունան վէ Ս. Կարապետ նամընտա օլան մանասթըրը օլուպ, պուրայա եալընըզ պէշ սաալարլարըն Մեռելոց կիւնլէրինտէ քիլիսէ խիթամ պուլունտըգտան սօնրա, պաշտարըչի քահանայ, էկեղեցականլար վէ պիլճիւմլէ զիքիր, իննիտա ճէմաաթ պիլէչիք, չարաքեան օգունմագ գիւլմէգէ կիտէրլէր Հոգեհանգիստ այինի պուրատա իճրա գըլընըր։ Պու մանասթըրըն իչինտէ Ս. Սիմէոն, Ս. Գրիգոր վէ Ս. Կարապետ նամ էճնէլէրտէն իւչ քահանայ (պու Ս. Կարապետ հոգելոյս Հայրը Ս. Աստուածածին էկեղեցիմիզին ինշաաընտա չօգ ղայրէթ իտուլ ղահմէթլէր չէքմիշ օլտուղը) պիլէնլէր Թարաֆընտան նագլ օլունըր իտի. Անճագ Թէէսսիւֆէ շայան տըր քի, պու պապատէ գայտէն պիր չէյ կէօրիւլմէյօր) վէ զիրատէ 12 սէնէ գատար Նիկտէտէ քահանայագործութիւն իֆա իտէն Ս. Կարապետ Հայր Թէրզեանըն գէրեզմանը մանասթըր խարիճինտէ պիր գաչ Թաշ Նազըքեան գէրեզմանը կէօրիւլիւրլէր, պու գէրեզմանլարտան պիրի էլէ տէվմ Սթամպօլտա պիրինճի սընըֆ սարրաֆ վէճհէլէրինտէն Յովհաննէս էֆ. Մասըրճեանըն փէտէրի Մարտիրոս աղա Մասըրճեանըն օլուպ տիքքըլէրի մալիւմ տէյիլ տիր։

Միլլէթիմիզին պուրատա նէ զամանտան պէրի Թէվաթթուն իթմիշ օլտուղը մալիւմ տէյիլ, հիչ պիր գայտ վէ Թարիխ կէօրիւլմէմիշ իսէ տէ, Գայսէրի Գասապա նամ մահալլէ միւսլիմընտա պուլունան գէրեզմանաթանըն պուլունտուղու վէ պիր մէվգը Թութմասը, գէրեզման գազըլըրլըգընտա չօգ էսքի քէմիքլէրին զուհուրը 400-450 սէնէլիք պիր միւրուր իթմիշ օլմասը լազըմ կէլիր. Թէքրար մէթթէէսիւֆ պուրատա տախի սաիրէլէրին ըսլահ իտիլմէսինէ ճիհէթիյլէ, պինալարըն էսքի քէմիքլէրին միւնասիպէթլէրինին Թէտգիգ իտիլմէսինէ մէյլը վէրիլմէմիշ տիր։

Մէքթէպլէրիմիզ կէլինճէ, 70-80 գատար չակերտներ իքի մուալլիմ Թէտրիս իտէր պիր նախակրթարան, 50-60 աշակերտուհի պիր մուալլիմէ իտէր պիր Թազէ, 60 գատար գըզչօճուգ պիր մուալլիմէ Թէտրիս իտէր պիր գըզ մէքթէպի (պունըն տէրէճէսի նախակրթարան մէրթէպէսինտէ տիր) վէ 50 աշակերտ պիր մուալլիմէ իլէ իքի օգնականուհիլէր Թարաֆընտան Թալիմ իտիլէն պիր մանկապարտէզ իպարէթ օլուպ, պունլարըն եալընըզ մանկապարտէզ իպթիտայի օլուպ, տիքքէրլէրի միւլքէ էմլաքընտան տըր։

Մէքթէպ պինալարը (գըզլար մէքթէպի պիր տէրէճէյէ գատար միւսթէսնա Թութուլարագ) Թամիրէ վէ Թահա տօղրուսը Թէճտիտէ միւհթաճ տըր. պինալար չիւրիւկ վէ լիւմանը հավէյի օլմայան պիր Թարզտա պինա օլունմուշ, մահալլէնին օրթասընտա պաղչէսիզ եէրլէրտէ տաիմա Թահսիլ մէյտանը օլմազ. պու մէքթէպլէրին սալըճաթ վէ ... պիր մէքթէպ ինշաասընա վագըֆ օլունմագ իչին էլթիֆաթը միլլէթին Թահսիլինէ, Թէրպիյէսինէ վէ ահլագընա Թէսիրի պիր մաքամ օլան այլէլէրին կիւնահ աթֆալը միլլէթին սըհհաթինին միւքէմմէլիյէթինի վէ պունտան միւթէհասսըլ օլան ֆիքրինին ճիհէթիյէթինի Թիւշիւնէն քի՞մ...

Մէգէր մէքթէպ պինալարընըն Թէմէլինտէն վէ միլլէթ մալը օլան պիր արսա իւզէրինտէ մէսարիֆի հիւքիւմէթ Թարաֆընտան Թէսվիյէ իտիլէրէք ինշաաընա պիր Թէշէպպիւս վագը օլմուշ տա նասըլ իսէ էօլիւնճէ գալմըշ տըր. պու պապատէ չու սըրատա Թաֆսիլաթա կիրիշմէք պահսըմըզըն չօգ ուզամասը պատէ օլաճաղընտան օլ խուսուսատա պիր միւնասիպ սըրատա իթար մալիւմաթ իթմէք իսթէրիմ։ Պիզիմ իչին վագըֆէ վէ չէօրէ իրատըզ պահսը պիր չէյ տէյիլ, էլլա «Տուռն քաղցր օգնէ էնէ» ճիւմլէսինին մազմունունճա արզգամ վէ ըրայէթ տիր տէյիլ, զանն իտէրիմ։ Արթըգ պիր աղ տա միլլէթիմիզ իրատի վէ հալ ու հարէքէթիմիզին ըչվիրինտէն պահս իտէլիմ. Էկեղեցիմիզ պիր քահանայ պուլունմալը, պունտա տաին պիր մըգտար մաաշ վէրիլմէք պիր մըգտար տա իրատընը Թախսիս օլունմուշ տըր. Կէրէք քահանայա վէ կէրէք պալէտէ Թաատա խարիճինտէ մէքթէպլէրիմիզ մուալլիմ վէ մուալլիմէ վէ օգնականուհիլէրին մաաշլարը սէնէվի 180 լիրա սարֆ իտիլիր տիր. Պու միւրէքքէպ վէ մուալլիմէ պիր հալտէ Թէգաուտ իթմիշ օլուպ, պիր քէրրէ սաատ խալքը մաաշըն տախի աթֆը նազար իտէրսէք, պունտան տահա աղըր Թաալիֆին միւմքին տէյիլ տիր, պունունլա պէրապէր պիր քէրրէ ճէմաաթըն մէքթէպլէրին Թամիրի վէ սաիրէ Թագիպաթըն մասրաֆլարը չօգ իգտիզա իտէր. պու ... Պու մէսարիֆին ճիւմլէսինին Թէսվիյէսինէ Թալըմ ծախս եալընըզ եիւզ եիգիրմի լիրա Թութարագ Թահսիլ իտիլէ կէլիր. կէրէք քահանայա վէ կէրէք մուալլիմլէրին մաաշլարը սէնէտէ տէօրթ եիւզ լիրայա գատար վար իսէ տէ, սէնէտէն սէնէյէ պիր մըգտար պաքայա գալըյօր, պինաէն ալէյհ պու պապատէ պու իւչ տէրս մուալլիմէլէրին սէնէվի մաաշլարը ինճէ հէսապլարընտա պաքայա գալմագ իճապ իտէր տէ, ... ալըճըլարըն ճըզըլթըսը իւզէրինէ մուալլիմլէր կէտէրլէր, էլ հասըլ պու խուսուսա տախի սէնէտէ ... լիրա գատար պիր մէպլաղ իրատ չօգ ճէմաաթըն աղըր պիր եիւք օլուր, պու պապատէ սէնէտէ եիւզ էլլի լիրա գատար պիր իրատ տէվամ իթմէք ...

պուչկա նէ՞ կէօնէ իրատ մէնպաը վար տըր. Մէնպա ֆիլան արազիտըրմայա հաճէթ եօգ, էվվէլա էկեղեցինին րուհանի սուրէթիլէ մուայէն օլան եանի Ս. Պօղոս, Նշան, Ս. Մկրտութիւն էննաարընտա ալընմալը ուսուլտան վէրկիլէր իլէ Թաբագլարտան Թէրաքքիմ իտէն հասըլաթ քի, պունունլա ճիւմլէսի սէնէվի 60—70 լիրա գատար Թութապիլիր. էօյլէ իսէ տահա նէ՞սի վար. պունտան մաատա պիր տէ (Ֆագիր աիլէլէր խարիճէ չըգարըլարագ) հէր խանէ քէնտի իսթէքի վէ իգթիտարընա կէօրէ սէնէվի Թէսլիյէ էյլէմէք իւզրէ պիր մըգտար չէյ պօրճլանմըշլար, պու տախի 60 լիրա գատար Թութապիլէն ղայէթ նիսպէթսիզ վէ տուռն պիր մէյտան տըր. Պու մէյտանտա Թահսիլ իտիլիր իսէ, 130 լիրա գատար պիր էկեղեցին Թէշքիլ իտէր. Պալէտէ կէօսթէրիլէն 180 լիրա մասրաֆի 50 լիրասը Մանկապարտէզ իչին սարֆ իտիլմէքտէ վէ Մանկապարտէզին տէ չակերտներինին ճիւմլէսի մուայէն սուրէթտէ Թախսիլիյէսի օլուպ մասրաֆըմըզա Թախսիլիյէսի Թէվազզուն իտիլմիշ օլաճաղընտան իւչթէ միւթէպագի 130 լիրա գալան մասրաֆի գարաթաճագը. Ֆագաթ պէօյլէ օլմայօր, Նի՞չին տէրսէնիզ, Նիկ. էտէ վագըֆէսինի Թանըր վէ աղըզ պօրճու օլան վարտընը ինճագ իտէր օլանլար միւսթէսնա Թութուլարագ էգսէր գըմըլըգ վազիֆէյի ունութուրագ, հուզուզ Թալէպինէ մէյտալըզ. 60 լիրա գատար պիր մէպլաղ Թէշքիլ իտէն վէ էհլը իգթիտար իքի խանէնին քէնտի բիզգալարը իլէ Թէրէօահէ իթմիշ օլտուգլարը մէգտարը 60—70 լիրատան իպարէթ օլան մէպլաղտան պին սուրէի միւշքիւլաթլա վէ մէքթէպէ չօճուգլարը օլանլարտան Թագսիթ պէ Թագսիթ ալարագ սէնէտէ 30—35 լիրա գատար պիր մէպլաղ էլէ կէչիր, միւթէպագի սէնէ պէ սէնէ էօյլէճէ պագայայա գալըյօր. Նէ հիմայէ Թադաքաննութիւն մուալլիմլէրին մաաշլարընը վէ սաիրէի Թէսվիյէ վէ Թէսվիյէ վագթ ու զէմանը իլէ իգմալը վազիֆէ իտէմէտիյինտէն ահալը մաաշ պէրիչան օլուպ չէքմէտիյէթէ պուլունըյօր. իտարէի միլլէթ իսէ հէր զէման իչին խարիճ պօրճը գալըրըլարտան, մուհաֆազայի հայսիյէթ իտէմէյօր. հալպուքի պու էօլէթին պիր պաշըճա զըմմը տըր. Եօգարըլարտա արզ իթթիյիմիզ իւզրէ էկեղեցիմիզին սըրֆ րուհանի հասըլաթը օլան

— 812 — ՆԱՊՕԼԷՕՆ ԹԱՐԻԽԻ

էն խաթըրլը աաամլարընտան պիրի, Թալիմաթընը Թէճավուզ իթմէք, վէ վաթանընը ճէնկ աֆէթինտէն գուրթարմագ մէսուլիյէթինի մէճհանէն իւզէրինէ ալըր, վէ Նաբօլէօն տախի իշի գօլայլաթմագ իչին, պու պիր մուգավէլէ տէտի, սիզ իմզալայըն, իմբէրաթօրունըզ գապուլ իթմէզսէ, պէնիմ ֆէսխի միւմքին տիր։

Իշթէ պէօյլէ, 1809 սէնէսի Թըշրինի էվվէլին 14ին տէօրթիւնճի կիւնիւ սապահլայըն, Լիխթէնշթայն վէ Շամբանի, պազը միւսալէհէյի իմզա էյլէտիլէր վէ Վիէննա պէլտէսի նամի իլէ Վիէննա միւսալէհէսի Թէսմիյէ գըլընտը։ 1795տէն պէրու, տէօրթիւնճի միւսալէհէ իտի պու, քի, Ֆրանսանըն պախթըլըղընտան, տէր, միւսիւ Թիէր, պու տախի սաալըգլարը միւսիւլու չօգ սիւրմէտի։

Պու միւսալէհէնին շարթլարը մալիւմ տիր։ Նալըն չու իւչ մատտէ կէլիր Թութուլտու։ 1. Ավուսթուրիա տէվլէթի, Ֆրանսա իլէ Ինկիլիզ պարըշընճայա գատար ասքէրինի 150 պինէ Թէնզիլ իտէճէք։ 2. Սէքիզ պէչ միլիօն ֆրանգ ճէնկ մասրաֆը վէրէճէք. (էվվէլքի վէրմիշ օլտուղը էլլի միլիօնտան մաատա։) 3. Ֆրանսըզ ասքէրի Վիէննատան չըգտըղը կիպի, պու աղըէնին օթուզ միլիօնը պէշլինէն ալընաճագ։

Պու շարթլարըն գապուլ վէ Թասթիգի իչին, Ավուսթուրիա իմբէրաթօրունա ալթը կիւն վագըթ վէրիլմիշ իտի։

Ահտնամէնին իքի սուրէթի տախի, պիլ մուգավէլէ իմզա գըլընտըգտան սօնրա, Նաբօլէօն Թարիֆտէն պիրօնը պիր մէսէլէյի տիւշմէտի օլտու, վէ բըէնա Լիխթէնշթայն վէ Գօնթ Պուպնայը հուզուրընա ճէլպ ի-

ՆԱՊՕԼԷՕՆ ԹԱՐԻԽԻ — 809 —

տախի Ավուսթուրիատան էքսիկ մաթլուպ իտէր իտի։ Եանի Ավուսթուրիա տէվլէթլէրինին 150000 տէն զիյատէ ասքէրի օլմասըն վէ 200 միլիօն ֆրանգ ճէնկ մասրաֆի վէրսին, 100 միլիօնը պէշլին օլարագ։

Վակրամ ճէնկինտէն սօնրա Ավուսթուրիանըն պու իքի եիւզ միլիօն ֆրանգը իթա իթմէսի գաբարկ'ը օլմուշ իտի, վէ էլլի միլիօնը տախի Թէսլիմ գըլընմըշ իտի։

Ավուսթուրիա մուրախխասլարը ասքէրին 150 պինէ Թէնզիլինէ գօլայ րազը օլտուլար, չիւնքի քէնտի խազինէլէրինին տախի անճագ պու գատարա Թահամմիւլի օլապիլիր իտի, լաքին տէվլէթլէրինին տախի նամուսունա սէքթէ կէլմէմէսի իչին, ասքէրի եավաշ եավաշ Թէնզիլ իթմէյէ վէ խուսուսի իլէ Ֆրանսըզըն Ինկիլիզէ ճէնկի օլտուղը էսնատա Թէքմիլէն Թէնզիլ իթմէյէ րազը օլտուլար քի, Ինկիլիզէ գարշը պիր իմտատ գալմասըն։ Ճէնկ մասրաֆի իւզէրինէ Ավուսթուրիա մուրախխասլարընըն աչըգ Թալիմաթը օլմատըղընտան, Թէքրար Ֆրանչէսգօ իմբէրաթօրա կէրի տէօնմէլէր վէ միւզաքէրէ ուզանտը։ Նաբօլէօն Թըշրինի էվվէլին աթթըսընտա գատար պէքլէյիպ, պիր ճէվապ կէլմէտիյինտէն, խարիճիյէ նազըրը Մ. Շամբանիյէ վասըթասըյլա, Ավուսթուրիայա պիր սօն միւզաքէրէ թահա կէօնտէրտի, քի եա սէրիան գապուլ օլունաճագ եա տախի ճէնկէ պաշլանաճագ տըր։

Նաբօլէօնըն պու սօն միւզաքէրէսի զիյատէ Ավուսթուրիայա պիր գօրգու վէրմէք իչին իտի, նիչէ քի կէրչէքտէն պիր ճէնկ իչին, զիրա օրթատա օլան միւնասէպէթ պու գատար պիր քիւչիւք չէյ գալմըշ իքէն, արթըգ օնըն իչին ճէնկ օլունաճագ քիմսէնին մէմուլ թութտուղու չէյ տէյիլ իտի։

60—70 լիրա գատար Թէնգէլի իտէն պիր բարայը տա հէր սէնէ պէտտէվամ մէգթէպլէրէ սարֆ իտիյօրըզ, չու սուրէթլէ էկէղեցիյէ պօրճումըզ օլարագ վէրտիյիմիզ պիր վէրկիյի, պէրի Թարաֆտա մէգթէպլէրէ սարֆ վէ իթասը միւպրէմ օլան պօրճումըզա մահսուպ մուամէլէսի եաբըյօրըզ. Էօնէտէ պօրճտան գուրթուլմայօրըզ. պարի տէրէօհտէ իթմիշ օլտուղըմըզ ճիւզի պիր վազիֆէյի իֆա իտէրէք, էկէղեցի հայըրլաթըընը տա (իսթիգպալ տիւշիւնմէյէրէք) հէյիչ պիթիրմէյիմիզ հալտէ, իտարէի միլլէթի պու կիւնքի չոնկըն հալէ (խօշ մազիտէտէ պու չոնկընլըգ պազի իտի իսէ տէ,) տիւշար իթմէսէ իտիք:

Մ. Ց. ԱԼԱՃԱՃԵԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԱՆԱՏՕԼՈՒՏԱ ԻՍԼԱՀԱԹ

—ထ—

ԲԱԹՐԻԳ ԱՐՇԱՐՈՒՆԻ ՍՐԲԱԶԱՆԸՆ «ԼԱ ԹԻՒՐՔԻ»ՅԷ ՊԷՅԱՆԱԹԸ

Բաթրիգ Արշարունի Սրբազան Անատօլըյը Շարգիտէ Թաթպիգի միւթէսավվէր օլան իսլահաթ հագգընտա «Լա Թիւրքի» մուհարրիրլէրինտէն պիրինէ պէյանաթը աթիյէտէ պուլընմըշ տըր. «Պիզիմ Թալէպիմիզ ղայէթ սատէ վէ Թապիի պիր չէյ տիր քի, օ տա նամուս, հայաթ վէ եմվալիմիզին Թէէմինի տիր, պիզ անճագ սաիր միլլէթլէրէ միւսավի հուգուգա մալիք օլմագ վէ հէր կիւն նամուս հայաթ վէ եմվալըմըզը Թահթը Թէհլիքէտէ կէօրմէմէք չարթըյլա հիւքիւմէթի Օսմանիյէնին Թահթը հաքիմիյէթինտէ եաշամագ իսթիյօրըզ: Հալը հազըրտա հիչ պիր կիւն կէչմէյօր քի, Քիւրտլէր Թարաֆընտան Էրմէնիլէրէ գարշը իրգա իտիլէն զուլմ ու իթիսաֆա տայիր Բաթրիգխանէյէ շիքեայէթնամէլէր կէլմէսին վէ պունա տա հիւքիւմէթ միւտախէլէ իթմէյօր: Լազըմ տըր քի, արթըգ հիւքիւմէթ վագըթ գայպ իթմէքսիզին վէ Եվրօբա նէզարէթի ալթընտա իտարէ վէ պիլխասսա Թազվիյէսի լազըմ կէլէն ժանտարմա Թէշքիլաթընա Թէշէպպիւս իթսին. պունտան պաշգա հէր Թարաֆտա կէրէք Քիւրտլէր վէ կէրէք Էրմէնիլէր իչիւն մէքթէպլէր Թէէսիս իտիլմէլի տիր, քէզա հիւքիւմէթճէ զըլմէթի պիհագգին Թագտիր իտիլէմէյէն պու վիլայէթլէր վէսայիթը նագլիյէ իլէ տէ Թէճհիզ իտիլմէլի տիր: Ֆագաթ պու կիպի Թէտպիրլէրին սէմէրէսի Թապիի ուզուն միւտտէթ քէնտինի հիսս իթտիրմէզ: Հալը հազըրտա հիւքիւմէթ հէր չէյտէն եվվէլ հիւքիւմ սիւրէն անարշիյէ պիր նիհայէթ վէրմէլի վէ խուսուսըյլա ճանիլէրի եմսալինէ իպրէթ օլաճագ պիր սուրէթտէ Թէրթիպ վէ Թէճզիյէ իթմէքլէ քէնտի նուֆուզ վէ իգթիտարընը կէօսթէրմէլի տիր: Քիւրտլէր լազըմ օլան Թալիմ վէ Թէրպիյէտէն մահրում վէ ճահիլ օլտուգլարը ճիհէթլէ եասսէն եագմաճը վէ հայտուտ տըրլար. պունլարը չէրիտէն ճէզալանմալը վէ իյճապը հալինտէ Թարտ ու Թէպիտ իթմէլի: Ինթիմալ քի, Քիւրտլէր էքսէրիյէթ Թէշքիլ իթմէքտէ տիրլէր. Ֆագաթ պունըն սէպէպի Էրմէնիլէրէ եապըլան զուլմ ու Թէատտի տիր քի, գըթթալ վէ հիճրէթ եիւզիւնտէն օնլարըն սայըսը ազալմըշ տըր: Իշթէ, նասըլ քի տէտիմ, պիզ պիլա իսթիսնա ճանիլէրին Թէճզիյէսինի Թալէպ իտիյօրըզ. հալպուքի պու կիւն հիւքիւմէթ՝ Քիւրտլէրի միւտաֆաա իթմէմէքլէ պէրապէր, օնլար Թարաֆընտան իրգա իտիլէն ճինայէթլէրէ գարշըտա հէր Թարաֆտա կէօզ գաբայօր: Էկէր պիր Էրմէնի մէշրու պիր միւտաֆաատա պուլընարագ պիր քիւրտի Թէլէֆ իթսէ, պունըն նէթիճէսի օլարագ 100 գատար Էրմէնի հապս իտիլիյօր: Ախիրէն 2 քիւրտ Թէլէֆ իտիլմիշ օլուպ պու եիւզտէն 2 Էրմէնի գասապալարը հիւքիւմէթին կէօզիւ էօնիւնտէ Թախրիպ իտիլմիշ տիր: Հալպուքի Էրմէնիլէր գաթլ ու Թէլէֆ իտիլտիկի զէման ճանիլէրէ գարշը հիչ պիր Թագիպաթտա պուլընըլմամագտա տըր: Պէնայէն ալէյհ միւսավաթ նէ՞րէտէ գալտը: Վէ պիզիմ պու չարթլար տայիրէսինտէ գապահաթլըլարըն ճէզալանմասընը Թալէպ իթմէյէ հագգըմըզ եօ՞գ մը տըր: Պիզէ իթթիհամ էտէլէրի աթֆ օլընմագտա տըր, կէօյա քի, պիզ Էրմէնիսթանըն մուխթարիյէթինի իսթէյօր իմիշիզ. խա՛յր: Պիզ գաթիէն պու կիպի պիր ֆիքիրտէ տէյիլիզ. վէ մամաֆիհ պիզ Օսմանլը օլմագ սուրէթիյլէ իֆաասը վաճիպ օլան վազիֆէմիզի Թիւրք վէ Քիւրտլէրտէն տահա զիյատէ լայըգըյլա իֆա իթմէքտէյիզ, չու հալտէ հիւքիւմէթ տէ պունա մուգապիլ պիզի մուհաֆազա վէ հուգուգըմըզը միւտաֆաա իթմէք մէճպուրիյէթինտէ տիր: Պիզիմ հիւքիւմէթէ վէրէճէկիմիզ մուխթիրէտէ չիմտիյէ գատար Բաթրիգխանէ Թարաֆընտան վէրիլէն Թագրիրլէրի զիքր վէ վիլայէթտաքի Էրմէնիլէր Թարաֆընտան պէյան օլընան էէնի վէգայիի տէրմէյան իտէճէյիզ. պիզ պու մուխթիրէյի էկէր հազըր օլըր իսէ, ճումա էրթէսի կիւնի (եարըն) վէրէճէյիզ: Էյհասըլ, լազըմ տըր քի, արթըգ հիւքիւմէթ պիզիմ հայաթը միլլիյէմիզի վէ հուգուգըմըզը Թէէմին իթսին: Աքսի Թագտիրտէ նէ սուրէթլէ հարաքէթ իտիլմէսի իճապ իթտիկինի տիւշիւնէճէյիզ: Իսլահաթըն Թաթպիգի հագգընտա հէնուզ Բաթրիգխանէյէ հիչ պիր Թէպլիղաթ վուգու պուլմամըշ վէ պիզ հէնուզ իսլահաթըն Թաթպիգի իչիւն նէ կիպի վէսայիթ գապուլ իտիլտիկինի պիլմէյօրըզ: Գօմիսեօնլարըն կէօնտէրիլմէսի մէսէլէսինէ կէլինճէ, պիզ չիմտիյէ գատար վիլայէթլէրէ բէք չօգ գօմիսեօնլար կէօնտէրիլտիկինի կէօրտիւք իսէ տէ, պունտան հիչ պիր նէթիճէ հասըլ օլմատը. էկէր հալը հազըրտա մէվզուը պահս օլան գօմիսեօնտա քէնտի արզուսընտա նայիլ օլմագ իւզրէ 2—3 Թասլուր տաքէր րէֆագաթ իտէճէք օլըր իսէ, օ վագըթ պիր չէյ իւմիտ իտէպիլիրիզ, ֆիլվագը էկէր հիւքիւմէթ իսլահաթ Թաթպիգինի խալիսանէ արզու իտիյօր վէ Էրմէնիլէրին հուգուգը վէ սալահիյէթինի Թէէմին իթմէք իսթէյօրսա, ժանտարմանըն Թազվիյէսիյլէ պէրապէր Էճնէպի միւշավիրլէրին հուգուգը միւսաիտ նէթիճէլէր վէրէպիլիր: Թազվիյէ իտիլմիշ օլան ժանտարմա էճնէպի զապիթլէրին նէզարէթի ալթընտա պուլընմալը, էօզտա պիզիմ պէօյլէ պիր իթիմատըմըզ օլամայաճագ տըր, չիւնքի Հաճընի հատիսէսինին սապըգ ֆաալէրի ժանտարմալար տըր: Հիւքիւմէթին պէօյլէ մէմուրլարը արասընտա մուգթէտիր վէ սահիպը իտարէ զաթլար պուլընտուղընը ինքեար իտէմէմ, մէսէլա Խարբութ վալիսի, ֆագաթ ումումէն էճնէպի միւթէխասսըսլէրի Թարաֆընտան ճիտտի վէ տահիմ պիր նէզարէթ տէ սուրէթի գաթիյէտէ լազըմ տըր, պաշգա Թարզտա սէօյլէյէրէք վիլայաթ իտարէլէրի իւզէրինէ հէննէյի [illegible] լիւզում վար տըր: Պու 6 վիլայէթլէր իսէ Էրզրում, Մամուրէթ-իւլ-Ազիզ, Պիթլիս, Տիարպէքիր, Վան վէ Սվազտան իպարէթ տիր:

«Արազի մէսէլէսինէ կէլինճէ, մալիւմ օլտուղը իւզրէ, հիւքիւմէթ պու մէսէլէնին Թազմինաթ սուրէթիյլէ Թէսվիյէսի իչիւն 100,000 լիրա Թախսիսինէ գարար վէրմիշ տիր: Բաթրիգխանէ պու մէսէլէնին մահքէմէլէր վասըթասըյլա օլմայըպ, իտարէ Թարիգըյլէ Թէսվիյէսինի եասաէն արզու իթմէքտէ տիր: Ունութմամալը տըր քի, հիւքիւմէթի մութլագա զէմանընտա, Քիւրտլէր Էրմէնիլէրին արազիլէրինի ճէպրէն վէ Թազյիգէն գապթ իթմիշլէր տիր: Իշթէ պու սէպէպտէն տօլայը տիր քի, պիզ Էրմէնիլէր արազիլէրին էսկի սահիպլէրինէ իատէսինի Թալէպ իտիյօրըզ. զիրա պիր Թավիզաթ Էրմէնիլէրի իգնա իտէմէզ. չիւնքի պունընլա քէնտիլէրի իչիւն մահսուլտար արազի Թէտարիքի միւմքին օլամայաճագ, չիւնքի գաթէն եօգ տըր: Պու կիպի արազիլէր Քիւրտլէր Թարաֆընտան գապթ իտիլմիշ օլուպ, պարի հիչ տէյիլսէ վէրիլէն Թավիզաթ էրէյի գուվվէթլի օլմալը տըր քի, Էրմէնիլէր պունընլա պաշգա եէրտէ էրէյիշէպիլսինլէր: Ավրը մէսէլէ, հիւքիւմէթին Քիւրտլէրէ սէօզ կէչիրմէսինտէ տիր, վէ իշթէ Էրմէնի մէսէլէսինին սավը բիւրիւզի ճիհէթի տէ պուրատա տըր: Հիւքիւմէթ Քիւրտլէրի խօշնուտսըզ պրագմամագ իւզրէ օնլարը հիմայէ իթմէքճէ, օնլար տա հիւքիւմէթէ գարշը կէլէճէքլէր վէ պու սուրէթլէ հիչ պիր նէթիճէյէ տէսթրէս օլունամայաճագ տըր: Պու հալէ կէօրէ հիւքիւմէթ քէնտի նուֆուզընը կէօսթէրէրէք, պու հէվալիյէ ֆաալ վէ մուգթէտիր մէմուրլար կէօնտէրէճէք օլուր իսէ, իշթէ օ զէման էճնէպի միւշավիրլէրին նէզարէթիյլէ [illegible] ֆաէ իտէճէք օլան իտարէ [illegible] օլաճագ տըր: Մէճլիսը Միւպ իլէ Բաթրիգխանէ մէճլիսլէրի արասընտա իթթիհատ պէրքէմալ տըր: Մէճլիսը Միւպ՝ Մուխթէլիթ Մէճլիսին իսթիֆասընը գապուլ իթմէքտէ իսէ: Պէն տախի իսթիֆա իթմէք նիյէթինտէ իտիմ, վէ պու նիյէթիմտէ իսրար իտէրիմ. պու իսէ պանա գարշը պիր խօշնուտսըզլըգ էսէրինտէն իլէրի կէլմէյիպ, միւրաճաաթլարըմըն նէթիճէսիզ գալտըղընը կէօրէրէք, յօրըլմըշ օլմագլըղըմտան իլէրի կէլմէքտէ տիր: Մանէվի չախըսլարը Թասարրուֆ իտէն եմվալը գայը մէնգուլէ նիզամնամէսինէ կէլինճէ, պու նիզամնամէնին ղայէթ էյի վէ ֆայիտէլի օլտուղը տիր: Ֆագաթ օրատա պիր չէյ վար տըր քի, պու՝ Խրիսթիյան եմլաքը վագըֆէսինին [illegible] իլէ տէ [illegible] տիր: Մալիւմ օլտուղը իւզրէ, Բաթրիգլէր Խրիսթիյանլարըն եմլաքը վագըֆլէրինին միւթէվէլլիլէրի տիրլէր, վէ ֆէրաղ մուամէլէլէրի տէ օնլար վասըթասըյլա եաբըլըր: Իշթէ կէօրիւնիւր քի, մէզքիւր նիզամնամէ պու հուգուգը քէնտիլէրինտէն ալմագտա տըր: Իշթէ պու սէպէպտէն տօլայը, մէզքիւր նիզամնամէ հէնուզ Բաթրիգխանէլէրէ րէսմէն Թէպլիղ օլընմամըշ օլմագլա պէրապէր, պիզ պու խուսուստա Րում Բաթրիգխանէսիյլէ իթթիֆագ իթմէք իսթէտիք: Պու մէսէլէնին Թէտգիգի զըմնընտա հէր իքի Բաթրիգխանէտէ մուխթէլիթ պիր գօմիսեօն Թէշէքքիւլ իտէճէք տիր:»

∴ Պու կիւնքի «Թասվիրը էֆքեար» կազէթասը «մուգարրէրաթը իսլահիյէ Թաթպիգաթը հագգընտա» եազտըղը պիր պէնտտէ էզճիւմլէ տէյօր քի. «Պիզ իսլահաթը տախիլի ահվալ իթիպարըյլա վէրէճէկի ֆայտէլի սէմէրէլէրտէն մատէա խարիճտէ հասըլ իտէճէկի միւհիմ Թէէսիրաթ իթիպարըյլա տա Թաազիպ վէ հէր իքի ղայէթ տէ Թէէմին էյլէյէճէք պիր սուրէթտէ իտամէ իթմէք մէճպուրիյէթինտէյիզ: Շիմտիյէ գատար վուգու պուլան իսլահաթ Թէշէպպիւսլէրինտէն հէմ հիչ պիրինին մուվաֆագըյէթ Թաազիպ իտիլէմէմէսի իսլահաթ իսմէ իտէրէք արզու իտէնի սէմէրէլէրէ միւնհասըր օլմալ տըր: Կէչէն ղիկամ տէ իտի, էօնէ տախիլի իսլահաթըմըզ մէվզուը պահս օլըյօրտու: Օ՛ զէման «Թան» կազէթասը «Թիւրքիա՝ իսլահաթը Եվրօբա իսթէտիկի զէման եաբմայօր տա, քէնտիսինտէն պէօյլէ պիր չէյ արանմատըղը զէման եաբմագա Թէշէպպիւս իտիյօր» տէմիշ իտի քի պու տա էն սամիմի Թէշէպպիւսլէրիմիզին նէ սուրէթլէ Թէլագգը իտիլտիքտէ օլտուղընը կէօսթէրիր: Իլանը հիւրրիյէթտէն եվվէլ Րումէլիտէ, վիլայաթը սէլասէտէ իսլահաթ եաբըլմըշ իտի: Պու իսլահաթա պէօյլէ Թէվիլլէրէճէ տողրուտան տողրույա իշթիրաք վէ միւտախէլէ իտիլմիշ իտի:

«Էն մուհիմ իշ Մաքէտօնիատա ասայիշին Թէէմինի իտէն, օ հէյէթլէր, գօմիսեօնլար տա պունտա մուվաֆֆագ օլամատըլար. մէսուլիյէթ հէ՛սէ մի պիզէ այիտ իտի: Տէմէք իսթէյօրըզ քի, իսլահաթ խուսուսընտա Թաազիպ իտիլէճէք իտարէի ղայէնին — քի խարիճին էնտիշէյէ վէ իթիրազընը գալտըրմագտա տըր — հուսուլը պիր աղ միւշքիլ տիր. Մամաֆիհ աղըր ու մէշագգաթ, էնթիզամ վէ իթթիրամ պու միւշքիլի տէ պէրթարաֆ իտէր, Եվրօբալըլար՝ քէնտիլէրի ճիտտիյէթլէ պաշլատըլան իսլահաթա գարշը տա պիր միւտախէլէ տահա լիւզումսուզլուգ կէօսթէրմէքտէ տէվամ իտէպիլիրլէր: Սերվէթ միւդաֆէլէմիզ [illegible] էն զայըֆ իսթիզրագ օլընանլարընտա միւրաճաաթ իթմէք մէճպուր կէօրիւնիւյօրըզ, վէ վէրկիլէրիմիզի պիլէ արզու իթտիկիմիզ կիպի Թարհ ու Թէվզի հագգընտան տա աճիզիզ: Վէրկիլէրիմիզի պիլէ արզու իթտիկիմիզ կիպի կէօթիւրիւլէ Թէվզի իտէպիլմէքտէն մահրում օլտուղումուզ վէ Թէմէթթիւ վէրկիսինի Էճնէպիլէրէ Թէշմիլ խուսուսընտա օղրաշըրըզ միւշքիլաթ իշթէ մէյտանտա տըր: Պիզ պու կիպի միւշքիլաթ գարշըսընտա գալընճա, իսթիզրագ իթմէք մէճպուրիյէթինտէ գալըյօրըզ: Օ զէման տա էճնէպի գայտըլար ալթընտա ալընմամըզ իչիւն պիր վէսիլէ հազըրլամըշ օլըյօրըզ:

«Պու վազիյէթիմիզ՝ էլի այաղը պաղլանմըշ [illegible] ... օլարագ միւթէվէճճիհ օլան [illegible] պուլընտուղըմուզ Թէպէտտիւլ իթմէքտէ տիր: Ֆագաթ պիզ էվվէլէ իսլահաթ իթթիրամընա սէմէրէ իտիլէճէք օլտուղընը ... մինհա Թաազիպ իթմէքլէ ... եոլ վէ վագըթ ալմագ լազըմ տըր: Պիզ կէօսթէրմէլի իւզ ... պու Թէշէպպիւսլէրին իլէրի գալմըշ տըր: Հիւքիւմէթին պու խուսուստա ճիտտիյէթ վէ ... մէթանէթ կէօսթէրմէսի լազըմ տըր:»

Էրզինճան ահվալի հագգընտա.— (Բէամի) Էրզինճանտա պօմպա հատիսէսինին միւթէաագըպ իթթիլաֆը իճապ իտէն Թէտապիրլէր վէ Թահգիգաթը ասլիյէ մուգթէզիյէթըյլա իճրաասընա լիւզում կէօրիւլէն Թէհարրիյաթտան պահս իթտիքլէրի սըրատա պազը կազէթալար մուամէլաթը մէզքիւրէնին չումուլ վէ մահիյէթինի Թազըյր իտէր սուրէթտէ միւպալաղա եազմըշլար իտի: Վագայէ միւթէաագըպ գասապայա Թախիլիյէ նէշրիյաթտա պուլընտուղընտան տողրուլանլար, հագիգաթը մէսէլէ պէրվէճհի աթի իզահ օլընուր: Վագայը միւթէաագըպ գասապա Թախլիյէ իտիլմէյիպ մուվագգաթ իթթիրազըն քէպիլէ տէ գաթնի թէարըզ իտէրէք օ կէճէ 3 Էրմէնիտէն Փիշէնքչիլէրի պէրապէր 3 րէսվէլէր վէ պիր Միւսլիմանտան մաալ պիր Թախասըն միւսաատէր իթտիլմիշ տիր. պունըն իթտիտագլարը պագը քիմսէլէրին իւզէրլէրի արասընտա տախի օլան րիվայէթ գաթիէն տողրու օլմատըղը կիպի պիր չօգ էվլէրին Թէհարրի օլընտուղը հագգընտաքի իսնատլար տախի աճլէթ միւսպէթ օլըյօր: Թահարրիյաթ հագգընտա տագիգ Թահգիգ իթթիլիէն միւտտէթ գատար խուսուսի իֆատէ իտիլէն մէմուրլարըն միւզաքէրէսինտէ ճէնուպ Թէհարրի իտիլմէմէկլէ Թէհարրիյաթ իթմէյէ լիւզում կէօրիւլմէյէն 5 քիշինին խանէսինտէն պաշգա քիմսէնին մէսքէնի Թէհարրի իտիլմէմիշ տիր: Էրզինճանտա սիւքիւն վէ ասայիշ պէր քէմալ օլուպ մահալ ճարշըսընի 18 ճիհէթ կիւնիւ չէհրէ պիր սաաթ մէսաֆէտէ Հիրէ պէտի գարիյէսինտէ գիւրրա հարթըյէ միւնասէպէթիյլէ էհալինին գըրմըզըմըզ մէզքիւր քէօյէ կիտէրէք զուրուպըտան սօնրայա գատար Թէֆէրրիւճ իթմիշ վէ Էրզրում մէբուսանը օլուպ պիր միւտտէթտէն պէրի Էրզինճանտա պուլընան Սմբատ Էֆ. հիւքիւմէթին մուամէլաթը տէրիլանէսինտէն վէ ասայիշին հիւսնը մուհաֆազասընտան տօլայը հէմնունիյէթլէ պէյանը Թէշէքքիւր իթմիշ տիր:

Բզիտէ պիր գաթլ մէսէլէսի.— (Րէսմի) Բզիտէ Էլէկիանըյը Քիւրտլէրին 8 կիւն եվվէլ Սինաքօրը Ցովակիմ Պօղոսեանըն Թէյիրմէնինի եագըմըզլարը վէ պու պապտէ հիւքիւմէթը մահալլիյէյէ միւրաճաաթտա պուլընըլմըշ իսէ տէ պիր էտմէք հասըլ օլմատըղը վէ պու քէրրէտէ քէնտիսինի գաթլ իթթիքլէրի հագգընտա Բզիտէն վուգու պուլան իխպարը իւզէրինէ պազը կազէթալարտա պիր Ֆէզրա միւնաճէրէ օլտուղը կէօրիւլմիւշ տիր. Էրզրում վիլայէթինտէն վարիտ օլան մալիւմաթտա պիր ալաճագ մէսէլէտէն տօլայը արալարընտա հասըլ օլան տաավէթ սաիգասըյլա Բզի գազասընտա Իւրէկեան գարիյէսի Մէհմէտ իլէ գարիյէի մէզքիւրէլի Հ. Վ. օղլու Հասանըն Ցովակիմի մէրքումու գաթլ իթտիքլէրի խապէր ալընմասը իւզէրինէ, տէր...

Իւզէր պիր մըէ վամ [illegible] թէրճէմէ իտիլմիշտիր. հալպուքի պունալ մահալ իպթէտա գօնըշմագ իսթէմէյէն գըզ մըշ [illegible] Թէրտիթ իտիլմիշ. Պէշ վէ Ահմէտ վէ Քէօր [illegible] օղլու Ճէմ [illegible] մասըյլա Թիւրքլէրէ ...

հալ ժանտարմա գօմանտանը մայիթիլէ պէրապէր Թէրտիպաթլէրինէ իգտամ գըլընմըշ վէ մէրգումըն գաթիլլէրինտէն Մէհմէտին մուխթէվի պուլընմըշ օլտուղը գասապայա ճիվար Նօմ մէվգիինտէ մուսալլահ օլտուղը հալտէ Թէրտիպ իտիլտիկի կիպի ըէֆիգը Հասան տա չիմտի Թաազիպ օլընմագտա օլուպ անըն տա գարիպէն Թէրտիպի միւմքին պուլընմագտա պիլտիրիլմիշ տիր:

ԱՆԱՏՕԼՈՒ ԱՀՎԱԼԻ

—ထ—

Անատօլու ահվալինէ տաիր Բաթրիգխանէճէ եարըն Պապը Ալիյէ պիր մուխթիրէ Թագտիմ օլընաճաղը եազըլմըշ տըր:

Ցիւն Զարաւնեագտան Բաթրիգխանէյէ աթիտէքի Թէլէկրաֆ վիւրուտ իթմիշ տիր. «Վալի Ճէմալ պէյ պուրատան միւֆարէգաթ իթտիքտէն սօնրա, Քիւրտ պէյլէր գայմագամըն Թէշէպպիւսաթընը նէթիճէսիզ պրագմագ մագսատըյլէ խանէլէրի եըգմաղա պաշլատըլար. քէնտի 300 ավէնէլէրի իլէ հիւքիւմէթէ Թէճավիւզ իթթիլէր: Փօրգու վէ տէհշէթ իչինտէ պուլընան գայմագամ ալէնինտէ օլան միւֆթիէրիաթա էհէմմիյէթ վէրմէմէք վէ պէյլէր հագգընտա միւճասիր Թէտպիրլէր էլէ ալընմասը իճին լազըմ կէլէն էերլէրէ միւրաճաաթ իտիլմէսինի րէճա իտէրիզ»:

Մուշտան ապրիլ 24 Թարիխիյլէ եազըլըյօր. «Հալը սապըգ տէվամ օլընըյօր. Էվրանըը Խօսրով գաթլ օլընմըշ տըր, ճանիլէր սէրպէսթճէ կէզիյօրլար. պուրատա էհալի հէյէճան վէ Թէհլիքէտէ տիր, հիւքիւմէթ Թէհարրիյաթա պաշլամըշ տըր. Առաքել Սիմոնեան Թէրտիպ օլընըպ, չէհրէտէն տըշարը չէգարըլմըշ տըր:»

Ցիւն ազդամ «Ալէմտար» կազէթասը Էրմէնիճէ կազէթալարտան վուգուաթա տաիր Թէրճէմէ իթտիկի Թէլէկրաֆլարըն ալթընա պիր իլտահաթ իլավէ իտիյօր վէ տէյօր քի, պունլարըն նէ տէրէճէ տողրու օլտուղը պիլինմէմէքլէ պէրապէր, հիւքիւմէթին նազարը տիգգաթընը ճէլպ իթմէլի տիր, զիրա պու կիպի հավատիսլէր էհէմմիյէթ քէսպ իտէպիլիր:

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄՏԷՆ տիւն Միաբանական Ժողով աաճէլէթէն օլան Տ. Եղիշէ եպսկ. Թարաֆընտան աթիտէքի Թէլէկրաֆ Բաթրիգխանէյէ վիւրուտ իթմիշ տիր. «Տեղապահ Տ. Դանիէլ Արք եպս. իսթիֆա իթթիյինտէն, մրաբանւթեան Թէկլիֆի օլընան մէճլիսը ումումի էքսէրիյէթլէ, Տ. Տրդատ եպս. Գօլանճը գայմագամ Թային իթտի:»

Պու մէալտէ պիր Թէլէկրաֆ տա Տէրօսսալէթ Երուսաղէմ Բաթրիգ վէքիլի Տ. Սմբատ Վ. է կէօնտէրիլմիշ օլուպ, մումայիլէհ տախի տիւն Բաթրիգ Ս.ու միւրաճաաթ էյլէմիշ իսէ տէ, հալպուքի Երուսաղէմ տեղապահը Ազգ. Ժողովտան ինթիխապ իտիլտիյինտէն, իսթիֆասը տա օրայա ՙպիլտիրիլմէք իւզրէ իճապ իթթիյինտէն, վէ տիւքէր Թարաֆտան Տ. Դանիէլ եպսկ.տան տա խէ հէնուզ հիչ պիր ճէվապ վիւրուտ իթմէմիշ օլտուղունտան, տիւնքի Թէլէկրաֆը Խառն Ժողովըն տիգգաթընա հէվալէ իթմիշ տիր: Տրդատ Ս. էլեկմ Մաղիտան պուլընըպ վանքտա տէյիլ տիր, հալպուքի Երուսաղէմ վանքընտա ահվալին մէմնունիյէթսըզ պիր հալէ պուլընտուղը չու Թէլէկրաֆլարտան անլաշըլմագլա, Ազգ. Ժողովըն պու հալէ գարշը պիր չարէ տիւշիւնմէսի լազըմ տիր:

ԻԶՄԻՏՏԷ Լուսաւորչեան մէքթէպի ինշաաթը խիթամ պուլմըշ օլտուղընտան կէլէճէք բազար կիւնիւ րէսմը քիւշատը իճրա օլընաճագ վէ էրթէսի կիւնիւ տէրսլէրէ պաշլանաճագ տըր: Շէհրտէն պիր աղ ուզագտա պուլընան իբէքխանէ մուվագգաթ մէքթէպ Թախվիլ օլընմըշ տըր: Պու պինանըն ինշասը իչիւն Առաջնորդ Տ. Ստեփաննոս Ս.ըն հիմմէթի տէքեար տըր:

ԽԱՍՔԵՕՅ քիլիսէսինին էվվէլ մախսուսը միւնասէպէթիյլէ կէլէճէք բազար կիւնիւ Տ. Մաղաքիա եպս. պատարագ Թագտիս իտէճէք վէ Տ. Կոմիտաս Վ. տախի հազըր պուլընըպ, Թէրէննիւմաթտա իշթիրաք իտէճէք տիր:

ՎԷ ԻԼՔ ՊԱԶԱՐԱ Մ.ԽՍՈՒՍ
ՂԱՑԷՏ ՑԻԹ ՎԱ ՈՒՈՒԶԷԼ
ԷԼՊԻՍԷԼԷՐ
ՄԱՅԷՐ
ԳԱԼԱԹԱ ՍԹԱՆՊՕԼ
ՀԳԻԳԻ ՖԻՅԹ ՄԳԹՈՒ

Լիւնէվիլի Թաղմ վէ Գուսթաֆ իմբէրաթօր Ֆրանչէսգօնըն նէզարէթէ տէօնտիւքտէ, իմբէրաթօրըն նէզարէթտէ օլանլար, պու չարթլարը ասլա գապուլ իթմէք իսթէմէզլէր իտի: Զիւնքի Ավուսթրիա Իթալիատա Ալբ հուտուտլարընը ղայպ իտէճէք, Ավուսթրիատա Ինն հուտուտլարընի, Լէհտէ էնէր Կալիչիայը, եանի իւչ պուչուգ միլյօն Թէպաա, գունըն իլէ պէրապէր, վէրիլէն էլլի միլյօնտան մատատա եիւզ միլյօն ֆրանգ տահա ճէնկ մասրաֆը վէրիլէճէք, վէ էն զիյատէ Նամուսա տօգունաճագ չէյ Ավուսթրիա սաքէրինին եիւզ էլլի պինէ Թէնզիլի օլաճագը, քի Ավուսթրիայը պէօյլէ տէվլէթլէր սըրասընտան Թէօրտիւնճիւ վէ պէշինճի սըրա տէվլէթլէր հիզասընա էնտիրէճէքտի: Զօգ չալըշըլտը քի Թէքրար պիր ճէնկ չարէսինէ պագըլսըն, Էսասէն ճէնկի կիպի պիր պախթը ճէնկ տախի մէմուլ իտէնլէր օլտու: Լագին իւմիտլէր սաքէրլէյէ մուզաֆֆէրիյէթին միւմքին օլամայաճաղըն Թագտիր իթմիշլէր իտի. վէ Էվրօբատան արթ արտա Ավուսթրիայա ֆէնա խապէրլէր կէլմէքտէ իտի: Եանի Սպանիա օ սաբայըգ էնէրիմիշ. Ինկիլիզ էն ալա սաքէրլէրին պիր նըսըֆընը Վալխէրէնտէ Թէլէֆ իթմիշ, վէ Բրուսիա, Մաժար Տիրլէրին վագտալարը գօրգուսը իլէ Նաբօլէօնըն հուգուգլարընտա խէվֆ ու ֆիթուրա կիրիֆթար օլմուշ իտի:

Այաղտա եալընըզ Րուսիա գալմըշ իտի, օ տախի չու սօն վագտալարտա Լէհիսթանըն պու թէրէճէլէրտէ մէյտան ալմասընտան խօշնուտսըզ օլարագ:

Լագին Ֆրանսըզ իլէ միւթթէֆիգ պուլընտուղընտան, վէ Թիլսիթտէ վագի օլտուղը վէաատ իլէ պիր քէրրէ տահա իրմի տէօրթ սաաթ զարֆընտա բօլիթիգայը Թէպտիլ իթմէք օյունպազլըղընտա կէրինչէմէյէճէկինտէն, վէ խուսուսընտա ...

սուսա Ֆրանսա իթթիֆագը իլէ Ֆինլանտիայը գազանմըշ օլուպ, Ուլահ վէ Պուղտանը տախի գազանմագ իւմիտինտէ օլտուղընտան, Նաբօլէօնտան այրըլըպ, Ֆրանչէսգօյա մէյլ իթմէք Թէհվին օլընմագ իտի: Լագին ճէնկէ տէ տէվամ օլունսա, եա Ֆրանսըզլա վէ եա Ավուսթրիա իլէ ճէնկ իթմէք փարզ օլաճագընտան, Ալէքսանտր իմբէրաթօր Ֆրանչէսգօյա գաթի խապէրլէր կէօնտէրիպ, Թէքրար ճէնկէ պաշլանմասը կիւճ իսէ, քէնտիսինի Նաբօլէօն իլէ պէրապէր օլաճագընը պէյան իթթիրտի, վէ պու մուամէլէտէն մէրամ, Ֆրանսա իլէ Ավուսթրիա պէյնինտէ պիր սուլհ հասըլ իթմէք իտի: Վէ վագըտ տա, միւսթագպէլտէ մուվաֆֆագ օլամամագ, չիւնքի՝ իմբէրաթօր Ֆրանչէսգօ պու գատար Ֆէլաքէթէ պիրտէն Թահամմիւլ իթմէք իսթէմէյիպ, չարթը գապուլ իթթի, եալընըզ էլլի միլյօնտան գըլյա մասրաֆը Թէնզիլ իթթիրիպ, պու գավլ իլէ բրէնսա Լիւնէվիլ վէ գօնօ Գուսթաֆը Թէքրար Նաբօլէօնա սէվք էյլէտի:

Թէլիրինի էվվէլին օնընտա, Ավուսթրիա մուրախխասլարը իլէ Ֆրանսըզ մուրախխասլարը Թէքրար միւքեալէմէյէ օթուրտըլար, վէ իքի կիւն չալըշըլտըքտան սօնրա, ճէնկ մասրաֆընը պիր չէյ սայտըրաճագ Ավուսթրիա օլ թէրէճէ խաթըր օլմատը իսէ տէ, պիր հայլի պահըս վէրմէքսիզին թէյիլ թէյիլ Թէմամ իտէր իտի: Այըն օն իւչիւնճիւ կիւնիւ Նաբօլէօն Լիւնէվիլտան վէ Գուսթաֆտան Թէքրար միւքեալէմէտէ հէլալլէթի մուվաֆագաթ իթթիլէրինտէ Ավուսթրիա մուրախխասլարը Թայինատընը, սէգիզէն պէշ միլյօնտա բարալարը Թէքրար Թէսլիմ իտիլմէսինի, պիր իսէ չու պիլիլըր կիպի սէնէտլէրի, Լիւնէվիլ, Ավուսթրիանըն

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

ՍՈՒԼՀ ՄԻՒԶԱՔԷՐԱԹԸ

—oo—

Գու կիւնքի «Թասվիրը Էֆքեար» ըննըշէնպին կիւնիւ պաշլայաճագ օլան միւզաքէրաթը 5-10 կիւնտէն խիթամ վէրիլէճէկի վէ պիր միւշքիլաթա Թէսատիւֆ խտիլմէյէճէկինի եազըլզտան սօնրա տէյօր քի․ «Միւշքիլաթ օլսա օլսա, Բարիզ մալիյէ գօնֆէրանսը միւզաքէրաթը էսնասընտա պաշ կէօսթէրէպիլէճէք տիր քի, օրատաքի Թէշքիլաթը սուլհ մուզասաէմաթընըն գապուլ վէ իմզասը քէյֆիյէթիյլէ պիր ալէգասը օլամազ․ գարշը կազէթալարը ուսուլը մալիյէսի բէք գիյասէ սարըլան Պուլկարիսթանըն Թազմինաթը հարպիյէ Թալէպինտէն վազ կէչմէյէճէկինի, Եունանիսթանըն տա Ատալար վէ Եփիր հուտուտը մէսէլէլէրինտէ ըսրար իտէճէկինի սէօյլէյօրլար․ Թազմինաթը հարպիյէ մէսէլէսինի հալլ իթմէք Բարիզ մալիյէ գօնֆէրանսընըն այրըճա պիր վազիֆէ տիր, պինաէն ալէյհ նէ Պուլկարիսթան, նէ Սըրպիսթան վէ նէ տէ Գարատաղ Թէֆէրրուաթա այրըճա իւչէրսէ ըսրար իթմէյէճէք տիր․ Եունանըն տա հէր իքի մէսէլէյի տէվլէթլէրին գարարընա հէվալէ իտէրէք մուզասաէմաթը իմզա իթմէքտէ միւթթէֆիգլէրինէ Թէպաիյէթէ մէճպուր գալաճագլարը շիւպհէսիզ տիր․ Բարիզ գօնֆէրանսըյլա պու գօնֆէրանստա վէրիլէճէք գարարլարտան սօնրա Թաազիպ իտէճէք զաթի սուլհ միւզաքէրաթըն կէչիրէճէկի սաֆհալար հագգընտա չիմտիտէն պիր շէյ սէօյլէմէք գապիլ օլամազ։»

Խինէ մէզքիւր կազէթա տէյօր քի․ «Զաթալճատա երքեանը հարպ զապիթլէրինտէն միւրէքքէպ պիր գօմիսիօն իլէ Պուլկար հէյէթի արասընտա Օսմ․-Պուլկար հուտուտընըն տաիր պազը միւզաքէրաթ ճէրէյան իթմէքտէ տիր, հէր նէ գատար տէվլէթլէր հուտուտ օլարագ Միտիա-Էնէզ խաթթը միւսթագիմի կէօսթէրմիշլէր իսէ տէ, Թէֆէրրուաթըն Թայինի իքի Թարաֆա աիտ տիր․ Իքի Թարաֆ միւզաքէրաթ տա զաթէն պու Թէֆէրրուաթա միւթէալլիգ տիր․ Իքի Թարաֆ գօմիսիօնտա աքզէրլէրին Թէրխիսի տէ միւզաքէրէ օլունուպ պունլարըն նէ զէման վէ նէ սուրէթլէ Թէրխիսէ պաշլանմասը վէ սուրէթը սէվգ վէ իզամլարընա տաիր Թէսթիի էֆքեար օլունմըշ տըր․ պիր գաչ միւզաքէրէտէն սօնրա պիր գարար վէրիլէճէք տիր։

Օսմ․ սուլհ մուրախխասլարընտան Րէշիտ պաշա տիւն Լօնտրայա կիթմիշ տիր։

Գիր գօնկրէ․— Վիէննատան պիլտիրիլտիկինէ կէօրէ, Եունան պաշ վէքիլի Մ․ Վէնիզէլօս միւթթէֆիգլէր արասընտաքի մէսէլէլէրին սուլհտան էվվէլ Թէսվիյէսինի տիւշիւնէրէք Թազաիմը մէմալիք իչիւն միւթթէֆիգլէր մուրախխասլարընտան միւրէքքէպ պիր գօնկրէնին Թէշքիլինի Պուլկարիա վէ Սըրպիայա Թէքլիֆ իթմիշ տիր։ Գօնկրէ մահալի եա Սէլանիկ վէ եա Աթինանըն ինթիխապը միւթթէֆիգլէրին րէյինէ պրագըլմըշ տըր։ Պու մէսէլէլէրին սուլհտան էվվէլ հալլինէ Պուլկարիա վէ Սըրպիա տա Թարաֆտար իմիշլէր։

⁂ Բարիզ մալիյէ գօնֆէրանսընտա պուլունաճագ Օսմ․ հէյէթի տիւն Նայիլ պէյին րիյասէթի ալթընտա սօն տէֆա Թօփլանըպ վազիֆէլէրինէ այիտ պիւթիւն աֆքեարլարը ալմըշլար տըր։ Նայիլ Բուամիրա վաբօրըյլա հարաքէթ էտէրի միւհթէմէլ տիր։

⁂ Ինկիլթէրրա սէֆիրի Սըր Լաուզէր տիւն սուլհա տաիր խարիճիյէ Նազըրըյլա կէօրիւշմիւշ տիր։

Ծզօտրա վէ միւթթէֆիգլէր․— Եասա պաշի գօմանտանլըղը Ճավիտ պաշայա վէրմէյի րէտտ իլէ սապըգ Շարգ օրտուսը գօմանտանը Ալի Րըզա պաշայա վէրէճէյի Թէէմին օլունըյօր։ Եասա պաշա օրտուսընտան պիր գըսմընըն Ալէման վաբօրըյլա Տրաճ Թարիգիյլէ Անատօլույա սէվգ օլունաճաղընը «Ժէօն Թիւրգ» եազըյօր։ Թիւրքլէրին պէօյլէ տէվլէթլէր իլէ Արնավուտլուղտաքի աքզէրլէրին նագլ ու խալլէրի իչիւն էմիրլէր վէրտիկինի Օսմ․ աժանսը խապէր ալմըշ տըր։

Գարատաղ ալլօզասընտա պիր հարպ սէֆինէսինի կէօնտէրմէյէ իշթիրաք իտէն Րուսիանըն չիմտի Արնավուտլուղըն պէյնէլմիլէլ իշղալի իչիւն պիր միւֆրէզէ կէօնտէրմէյէ գարար վէրտիկի Վիէննատան պիլտիրիլիյօր։

Սըրպիա վէլիահտը Սկիւպտէն կէչէր իքէն Թէսատիւֆ իթտիկի պիր գըզա նէ միլլէթ օլտուղընը սօրմաս, Պուլկար օլտուղընը սէօյլէմէսի իւզէրինէ գըզը տէօյտիւկինէ տաիր Սօֆիատան չըգան խապէր Պէլկրատտա րէտտ վէ Թէքզիպ օլունմըշ տըր։

Սթանպօլ խօնիւնճի․— Ապրիլ 23-տէ Պօսփօրում գազասընըն Սըղմա իսքէլէսինին Քէնիտէրի նամ մահալտէ կէօլիւնտէն 3 Թօրբիտօ իլէ պիր գրուազէօրին կէչէրէք օրալարտա վէ Սիտամ աչըգլարընտա պիր Թագըմ մանէօվրալար իճրա իթտիքտէն սօնրա Սթանքէօյ ճէհէթինէ կիթտիքլէրի վէ պիր վափօրըն Սթանքէօյ կէօլիւնտէ տէմիրլէտիկի վէ տիւկիւլէրինին հանկը սէմթէ կիթտիքլէրի պիլինէմէտիկի վէ պունլարըն Ալէմանիա հարպ սէֆինէլէրինտէն օլտուղլարը սէօյլէնտիկի մահալլինտէն իշար օլունըյօր։

Էրմէնի ասէրլէրինին շէհամէթի․— «Օսմ․ Լօյտ» կազէթասը Եանեա մուհարէպէլէրինտէ Արնավուտլարըն գաչտըղընը վէ Էրմէնիլէրին շէճաաթընը եազարագ սըրատա տէյօր քի․ «Օսմ․ ասքէրի արասընտա պուլունան պիր գաչ 100 Էրմէնի նեանը Թագտիր պիր շէճաաթլա հարպ իտիյօրլար իտի․ գայէթլէ պիթապ օլտուղու հալտէ գօմանտանընըն տէլալալյան պիր Էրմէնի նէֆէրինէ միւշարիլէյհ «նէ» օլտուն, այագտա տուրամայորըն» տէյու սօրմուշ վէ Էրմէնի նէֆէրի տէ «Փէնալաշըյօրըմ գումանտանըմ Թիւքէնիյօր, Փագաթ զարարը եօգ, Օսմ․ իմբէրաթօրլըղը տուրսուն տա պէն տիւշէյիմ» տէմիշ տիր։ Սօնրա մուհարէպէ մէյտանընտա վէֆաթ իտէն Յովհաննէս էֆ․ նամընտա պիր Էրմէնի զապիթի իքի տէֆա եարալանտըղտան սօնրա, Փիրարի Արնավուտլարա խիթապէն «պանիա պագըն, պէն Էրմէնիյիմ, սիզին մէմլէքէթինիզի միւտաֆաա իչիւն ուզագտան կէլտիմ, սիզ չագալլար կիպի գաչըյօրսընըզ․․․» տէմիշ տիր։ Էրմէնիլէր Եանեա ճիվարընտաքի մուհարէպէլէրտէ շան ու շէրէֆ գազանմըշլար տըր։» Մէզքիւր մագալէտէ Եանեատաքի 12000 Արնավուտտան 10000ի գաչտըղը վէ Արնավուտլարըն բէք չօգ Փէնալըգլար եաբտըղը Թասատտ իտիլիյօր։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ԹԵԼԵԿՐԱՖԼԱՐ

Լօնտրա, 8 մայիս․— Եունանիսթանըն, ճէնուպի Արնավուտլուգ իլէ ատալար մէսայիլինին հալլ ու Թէսվիյէսինի սուրէթը մութլագատա տէվգիլը մուզագամայա Թէրք իթմէքտէն իմթինա էյլէյէճէկի վէ պու պապտէ ճէրէյան իտէճէք միւզաքէրէյէ իշթիրագ Թալէպինտէ պուլունաճաղը Թէէմին օլունըյօր։

Բարիզ, 8 մայիս․— Ավստրիա իլէ Իթալիանըն Արնավուտլուգ հագգընտաքի Թասավվուրաթը հագգընտա վէրիլէն մալումաթա կէօրէ պու իքի տէվլէթլէր, Արնավուտլուղըն պիր գաչ սէնէ Էվրօբա տէվլէթլէրինին Թահթը զամանընտա պուլունմասընը վէ անճագ օնտան սօնրա սուրէթը գաթիէտէ քէսպը իսթիգլալ իթմէսինի արզու իթմէքտէ տիրլէր։

Բարիզ, 8 մայիս․— Արնավուտլուգ Թախթընա նամզէտ օլանլար չօգալըյօր տըր․ բրէնս Րօլան Պօնաբարթ, բրէնս Ուիթ, տուգ Տիւրա իլէ Սվէչ բրէնսլէրինտէն Կիյոմ, Պաշը Րուս մէհաֆիլի Արնավուտլուղըն հաքիմիյէթը Օսմանիյէ ալթընտա մուխթարիյէթի հալիգ օլմասընը վէ պունա Էվրօբա վէ Պաշը Ալինին ինզըմամը մուվաֆագաթըյլա վալի Թայինի իտիլմէսինի արզու էյլէմէքտէ տիրլէր։

Ջէթինէ, 8 մայիս․— Ծզօտրանըն Թախլիյէսինէ բէք եագընտա միւպաշէրէթ օլունաճագ տըր․ Գարատաղ ասաքէրի շէհրի Թախլիյէյէ պաշլամըշլար տըր․ շէհր ճէնէրալ Վուզօվիչ Թարաֆընտան պէյնէլմիլէլ միւֆրէզէի ասքէրիյէյէ Թէսլիմ իտիլէճէք տիր։ Ծզօտրանըն շէրայիթի Թէսլիմիյէսի տիւն Շէնկինտէ Շէն վալիսի Բրամէնոզ իլէ պէյնէլմիլէլ Փիլօ գօմանտանը ամիրալ Պուրնէյ արասընտա Թէգարրիւր իթմիշ տիր։ Ծզօտրանըն հինի գապթընտա Գարատաղլըլարըն տիւշար օլտուղու զայիաթըն պունտան էվվէլ միւպալաղալը սուրէթտէ խապէր վէրիլտիկի Թասատտ օլունըյօր։

Վիէննա, 8 մայիս․— Ծզօտրատա Գարատաղ հիւքիւմէթի Թարաֆընտան Թային օլունան մէմուրլարըն քեաֆֆէսի Թախլիյէյէ միւպաշէրէթ օլունմասը հասէպիյլէ խաթիֆա իթմիշլէր տիր։

Բէլկրատ, 8 մայիս․— «Նօվօյէ Վրէմիա» կազէթասընըն խաթիրապարաթընա կէօրէ Սըրպիսթան իլէ Գարատաղ սուրէթը գաթիէտէ պիրլէշէճէքլէր տիր։

Սօֆիա, 8 մայիս․— Կազէթալարըն վէրտիկի մալումաթա կէօրէ, Շիւքրի պաշանըն միւսալէհատան սօնրա Վիէննայա կիտէրէք պիր միւտտէթ իգամէթ էտէճէյի սէօյլէնմէքտէ տիր։

Պէլկրատ, 8 մայիս․— Կազէթալարըն վէրտիկի մալումաթա կէօրէ Պուլկարիսթան Էտիրնէ մուհասէրէսինտէ իսթիմալ օլունան 140 Սըրպ Թօբըը իատէտէն իմթինա էյլէմէքտէ տիր․ պու իմթինա սէբէպի պիր Թէէսսիւր հուսուլէ կէթիրմէքտէ տիր։ Պուլկար մաթպուաթընըն վազիյէթի Սըրպիսթանըն իղպիրար վէ ինֆիալընը Թէսքին իտէճէք պիր մահիյէթտէ տէյիլ տիր․ տէվէրան իտէն րիվայաթ խիլաֆընտա օլարագ Սըրպիսթան, Պուլկարիսթան իլէ օլան իխթիլաֆլարընտա Րուսիա Չարընըն հաքէմլիկինի հէնիւզ գապուլ իթմէմիշ տիր․ հալպուքի պու հաքէմլիք Սօֆիատա գապուլ իտիլմիշ տիր։

Վիէննա, 8 մայիս․— Ալէմանիա իմբէրաթօրընըն կէլէճէք օգոստոստա Իշլէտէ իմբէրաթօր Ֆրանսուա Ժօզէֆի զիյարէթ իտէճէկինի «Զայթ» կազէթասը խապէր վէրիյօր․ իմբէրաթօր օրատան ազիմէթլէ կրանտիւգ Բէմբըլըղըն այլէսինէ միւլագի օլաճագ տըր։

Լօնտրա, 8 մայիս․— Սէֆէրա գօնֆէրանսընըն պու կիւն Ավստրիա-Իթալիա բրօժէսինէ Թէվֆիգէն Արնավուտլուգ հուտուտը իլէ մէշղուլ օլտուղը զանն իտիլմէքտէ տիր։

Րօմա, 8 մայիս․— «Տէյլի Թէլէկրաֆ» կազէթասընըն վէրտիկի մալումաթա կէօրէ, Եունանիսթան ճէնուպի Արնավուտլուգ հուտուտը իլէ ատալար մէսէլէսինտէ տէվլէթլէրին իթթիֆագ իտէճէկի մուգարրէրաթա իշթիրագ Թասավվուրընտա տըր․ Րօմա մաթպուաթը իսէ պու իքի մէսէլէնին միւնհասըրան տէվլէթլէրի իզամա Թարաֆընտան հալլ իտիլմէսի խուսուսընտա պիւթիւն Լօնտրա սէֆէրասընըն միւթթէֆիգ իւլրէյ պուլունտուղընը պէյան իտիյօրլար վէ տէյօրլար քի, «Իթալիա Ատրիաթիգ սէվահիլինին միւտաֆաասընը վէ Օթրանտ պօղազընըն սէրպէսթիսինի քեաֆիլ օլաճագ պիր Թահտիտի հուտուտ Թէքլիֆ իթմիշտիր․ գայրը գապիլի լաղվ հուգուգընա պինաէն պու Թահտիտի հուտուտը միւտաֆաա էյլէյէճէք տիր։

ՄԷՃԼԻՍԸ Վիւքէլա տիւն Սատրազամ բաշա Թարաֆընտան տավէթ օլունըպ պիլ խասսա Սէնթ Ճէյմս սէրայընտա վուգու պուլաճագ սուլհ միւզաքէրաթը հագգընտա մէշղուլ օլմուշ տըր։ Ինկիլթէրրա սէֆիրինին Խարիճիյէ Նէզարէթինէ վուգու պուլան պէյանաթընա տաիր Թէաթիի էֆքեար իճրա իտիլմիշ վէ վէրիլէն գարարլար Լօնտրա սէֆարէթինէ պիլտիրիլմիշ տիր։ Մէճլիս Անատօլուտան կէլէն Թէլէկրաֆլարը օգունմըշ վէ սուլհտան սօնրա տէրհալ Թաթպիգ օլունաճագ ըսլահաթլա մէշղուլ օլմուշ տըր․ ըսլահաթ գօմիսիօնը ազալարը Թայինինի տիւշիւնմիշ իսէ տէ, Տախիլիյէ Նազըրընըն գայպուպէթինէ մէպնի հիչ պիր գարար վէրիլմէմիշ տիր։ Անատօլուտա ասայիշին Թէզաբիւրիւ վէ իսամէսի իչիւն վալիլէրէ մուհիմ Թէլէկրաֆլար կէօնտէրիլմիշ տիր։

ԳԻՐ ԳԱՉ կիւնտէն պէրու Տախիլիյէ Նազըրը Հաճը Ատիլ պէյին իշտէն չէքիլէճէկի վէ եէրինէ Սթանպօլ մուհաֆըզը Ճէմալ պէյին Թայինինէ տաիր րիվայէթլէր վար իտի, պու խապէր Էվրօբա կազէթալարընա աքս իթտիկի կիպի շէհրիմիզտէ տէ մութէմատիյէն տէվէրան էյլէյօր իտի։ «Ժէօն Թիւրգ»ին Թահգիգաթընա կէօրէ, Թիվզապէ Հաճը Ատիլ պէյ խասթալըգ հասէպիյլէ իշտէն չէքիլմէյի Թէքլիֆ իթմիշ իսէ տէ, շիմտիյէ գատար հիչ պիր գարար վէրիլմէմիշ տիր։ Անվալէ վազըֆ պիր գաթ մէզքիւր կազէթանըն սիւվալինէ ճէվապէն տէմիշ տիր քի, «Եարընա ճէվապ էրթէսինէ գատար պէքլէյին, Իչ ամէլլըլէր»։ Խինէ մէզքիւր կազէթա տէյօր քի Ատիլ պէյ էյիլէշմիշ օլմաղլա եարըն մագամընա կիտէճէք տիր։

ԱՄԷՐԻԳԱՖիլօսընըն հէր սէնէ օլտուղու կիպի պու սէնէ տէ Պահրը Սէֆիտտէ տօլաշաճաղը պիլտիրիլիյօր։ Պահրը Սէֆիտէ կիթմէկէ էմր ալմըշ օլան Ալէման «Տրէզտա» գրուազէօրինին եէրինէ կէլէճէք մայիս 18-տէ «Սթրազպուրկ» նամ Ալէման գրուազէօրի շէհրիմիզէ կէլէճէք տիր։

ՐԷՇԻՏ ԲԱՇԱ Լօնտրատան շէհրիմիզէ կէլմիշ տիր։

ԲԱԹԷՆԹ վէրկիսի հասըլաթընա մուգապիլ 500,000 լիրալըգ պիր ավանս իչիւն Տէօյչ Օրիանթ Պանգ իլէ Մալիյէ Նէզարէթի արասընտա միւզաքէրէ իտիլիյօր։

ՀԻՒՔԻՒՄԷԹԸ գարշը պէյաննամէլէր նէշր իտէն Անատօլու մաթպաասը միւտիրի մէսուլը Մ․ Լէոնիտաս 500 լիրա քէֆալէթ ագճէսինի վէրէրէք տիւն սալը վէրիլմիշ տիր։

ՐՈՒՍԻԱՆԸՆ ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ ՍԷՖԻՐԻ —«Ամէրօլէրթօս» կազէթասընտա օգունմըշ տըր․ «Շէհրիմիզ մէհաֆիլի րէսմիյէսինէ Բէթէրսպուրկտան կէլէն պիր Թէլէկրաֆնամէյէ նազարան, Րուսիա սէֆիրի Մ․ տը Կիրսին եէրինէ սապըգ Րուսիա սէֆարէթխանէսի պաշ Թէրճիւմանլարընտան Մ․ Մաքսիմօֆ Թային օլունաճագ տըր։ Մ․ տը Կիրսին Պէրլին սէֆարէթինէ Թային իտիլմէսի միւհթէմէլ տիր։ Պալգան հարպընը միւթէագըպ Րուսիա հէյէթը տիբլօմաթիգըյէսինէ մուհիմ Թէպէտտիւլաթ իճրա իտիլէճէկի տէ մէզքիւր Թէլէկրաֆնամէտէ իլավէթէն տէրմիյան օլունմագտա տըր։»

ՍԷՅՏ ԻՏՐԻՍ․ ԻԼԷ ԻԹԻԼԱՖ․—Եէմէնտէն «Էլմուգթէպէս» կազէթասընա պէրվէճհի աթի եազըլըյօր․—Էլէմ Ճիզանտա պուլունան Սէյտ Իտրիս իլէ ազալը մուգարրէր օլան իթիլաֆա միւթէալլիգ միւզաքէրաթըն իճրասը իչիւն Եէմէն վիլայէթինճէ էսպագ Ասիր միւթէսարրըֆը Սաիտ բաշանըն րիյասէթի ալթընտա պիր հէյէթ Թային վէ իզամ օլունմըշ տըր․ հէյէթը մէզքիւրէ Լահճէ գազասը մէրքէզինէ վասըլ օլունճա Սէյտ Իտրիսէ խիթապէն համիլ օլտուղլարը վալինին մէքթուպընը սաի վասըթասըյլա Ճիզանա կէօնտէրմիշ տիր։ Սէյտ Իտրիս պու մէքթուպ իւզէրինէ հէյէթլէ իճրայի միւզաքէրէ իթմէք իչիւն Շէյխ Մէհմէտ Եահեա նամընտա պիր զաթը միւթէմէտ օլարագ Թային վէ մէքթուպըն ճէվապընը պունա իթա իթմիշ տիր․ մումաիլէյհ Լէհճէյէ միւվասալէթ իթմիշ վէ հէյէթին պէյանաթընը պէր Թաֆսիլ Սէյտ Իտրիսէ եազըպ Թաազիպ իտէճէկի խաթթը հարէքէթի իսթիզան էյլէմիշ տիր․ զահիրի ահվալէ կէօրէ, իթիլաֆ ազալը գարիպ օլուպ շայանը մէմնունիյէթ պիր նէթիճէյէ իգթիրան իտէճէք տիր։

ԼԻՄԱՆԸՄԸԶՏԱ պուլունմագտա իքէն կէչէն կիւն Մէրսինէ ազիմէթ իթմիշ օլան Իթալիա հիւքիւմէթինին «Բիզա» զըրհլըսը եէրինէ «Աըթուրիա» նամ Իթալեան գրուազէօրինին Տէրսաատէթէ կէլմէք իւզրէ Պօղազտան միւրուրընա միւսաատէ օլունմուշ տըր։

ԱՅՍԹԷՖԱՆՕՍՏԱ մուգիմ էճնէպիլէրին սէֆարէթխանէլէր նէզտինտէ վագը օլան շիքեայէթը իւզէրինէ Թէշէքքիւլ իտէն պիր հէյէթ Այսթէֆանօսը զիյարէթլէ էճնէպի մուխասէմաթտա էճնէպիլէրին տիւչար օլտուղու խասարաթը Թախմին էյլէմիշ տիր․ մէզքիւր հէյէթ պու պապտէ պիր րաբօր Թանզիմ իտէրէք սէֆարէթխանէլէրէ վէրէճէք տիր։

ՊԱՅԱԶԻՏ—ՇԻՇԼԻ Թիւնէլի մէճլիսի ումումիսի էֆրէնճի մայիսըն 9սինտէ ազալը իճթիմա իտէրէք, միւտիրի ումումիլիկինէ պիր չօգ շիրքէթլէր մուրախխասը վէ վէքիլի պուլունան Մ․ Րայմոն Ֆրէնչի Թային էյլէմիշ տիր։

ԻԹԱԼԻԱ սէֆիրի տիւն սապահ Ավստրիա սէֆիրիյլէ միւլագաթ իթմիշ տիր։

ՍԷԼԱՆԻԿ շէհրինին պէյնէլ միլէլ պիր հալէ իֆրաղընը Ավստրիա Լօնտրատա Թէքլիֆ իթմիշ իսէ տէ, Րուսիա վէ Ֆրանսա սէֆիրլէրի մուխալէֆէթ իթմիշլէր տիր։

ԱՅՏԸՆՏԱ Գըզըլ գայա քէօյիւնտէ սիլահը 4 Րում էշգըյասը Հասան նամ քէօյլիւ իլէ գարտաշընը վէ հէմշիրէսինի գաթլ իթտիքտէն սօնրա գաչմըշլար տըր։

ՍԿԻՒՏԱՐՏԱ Սալիհ նամ քիմսէնին էվինէ Թէարրուզ իտէն Հասանը օ ճիվարտա նօքթա պէքլէյէն բօլիս Ահմէտ էֆ․ Թութմագ իսթէմիշ իսէ տէ, մէրգում բօլիսին եիւզիւնի պաշընտան պօղազընա գատար ուսթուրա իլէ քէսմիշ վէ մումաիլէյհին էլլէրինի տէ տօղրամըշ օլմաղլա բօլիս էֆ․ պիթապ տիւշմիւշ տիր․ գաչմագ իսթէյէն ճանի Հասան Թութուլմըշ տըր։

ՊԷՅ ՕՂԼՈՒ սուլհ հաքիմլիկինէ Արթիւր էֆ․ Մաղաքեան Թային օլունմըշ տըր։ Պայազիտ վէ Գատը քէօյ սուլհ հաքիմլէրի տէ Թային օլունմըշ տըր։ Պունլարտան մաատա շէհրիմիզտէ տահա 7 սուլհ մահքէմէսի տէ Թէշքիլ օլունաճագ տըր։

ՏԻՒՅՈՒՆԸ Ումումիյէ մէճլիսի սօն իճթիմաընտա միւհիմ պիր գարար վէրմիշ տիր։ Պու գարարա կէօրէ մէզքիւր մէճլիս՝ համիլլէրին մէնաֆիինի միւտաֆաա իթմէք մագսատըյլէ Բարիզտէ ինիգատ իտէճէք օլան մալի պէյնէլմիլէլ գօմիսիօնըն միւզաքէրաթընտա հազըր պուլունաճագ տըր։ Պէյանա հաճէթ օլմատըղը իւզրէ մէմլէքէթիմիզէ Թազմինաթը հարպիյէ կիպի պիր եիւք Թահմիլ իտիլմէսի Տիւյունը ումումիյէ հիսսէտարանընըն մէնաֆիի իճապաթընտան տըր։ Պինաէն ալէյհ Տիւյունը Ումումիյէ մէճլիսինին մէզքիւր գարարը շայանը Թագտիր տիր, տէյօր «Ժէօն Թիւրգ»։

ՍԻՆԷՄԱ Բաթէ պիրատէրլէր Թէաթրօսընտա պու ագշամտան բազար ագշամընա գատար եէնի բրօկրամ մուճիպինճէ միւքէմմէլ Թապլօլար վէ մէնզարէլէր արզ իտիլէճէք տիր։

ՊԱՆԳԸ Օսմանինին Գալաթա, Սթանպօլ վէ Պէյօղլու խազինէխանէլէրի այըն 12սինէ միւսատիֆ բազար էրթէսի կիւնի գապալը պուլունտուրուլաճագ տըր։

ԳՈՒՆՏԱԳ ՎԱԶԸ․— Ագսարայ ճիվարընտա Խասէքիտէ Ճանպազլը մահալլէսինտէ Գուլպուլը սօգագտա միւթէսարրըֆէն սագին Ահմէտ ազա նամընտա պիր ատամ պունտան 4-5 այ էվվէլ վէֆաթ իթմիշ վէ Էմինէ իլէ 20 եաշընտա վէ Շէվգիյէ նամընտա Թահթը նիքեահընտա պուլունան իքի գարըյը պրագմըշ իտի․ Պու իքի գատըն պիր միւտտէթ պիրլիքտէ օթուրտուզտան սօնրա, նիհայէթ էնքամիկէրիյլէ իմթիզաճ իտէմէյէրէք պունլարտան Շէվգիյէ մահալլէյի մէզքիւր ճիվարընտա Քեաթիպ Մուսլիհէտտին մահալլէսինտէ սաքին Ինկիլիզ սիկուրթա գումբանիասը վէքիլի Էմին Ալի պէյին խանէսինէ խըզմէթքեարլըգ կիրմիշ վէ օրատա խըզմէթ իթմէքտէ իքէն, օրթաղը Էմինէ Ահմէտ ազանըն հալը հայաթտա իքէն պիլ իղֆալ Թահթը Թասարրուֆընտա պուլունան 2 պապ խանէյի խաֆիյէն քէնտի իւզէրինէ ֆէրաղ վէ ինթիգալ իթթիրիպ քէնտիսինի պու միրաստան մահրում իթտիկինի խապէր ալարագ, զաթէն գօճալարընըն սաղլըղընտա էնքամիկէրիյլէ իմթիզաճ իթմէտիկլէրի կիպի, պունտան տոլայը էնքամիկէլէրինէ օլան նէֆրէթլէրի պիր գաթ տահա արթմըշ տըր։ Պունըն նէթիճէսինտէ Շէվգիյէ օրթաղը Էմինէտէն ինթիգամ ալմաղը նիյէթ իթմիշ վէ էվվէլքի կիւն պիթթաղրիպ Էմինէնին իգամէթ իթտիկի խանէյէ կիրէրէք, Թէտարիք իթտիկի իքի ատէտ գունտաղը խանէնին տէօշէմէ Թահթասը ալթընա եէրլէշտիրմիշ վէ քէզալիք սուրէթը խաֆիյէտէ համիլ պուլունտուղու իքի շիշէ կազը տէօքէրէք, պիր գուտու քիպրիթ իլէ աթէշ վէրէճէկի սըրատա, օրթաղը Էմինէ Թարաֆընտան կէօրիւլմէսի իւզէրինէ, տէրհալ ֆէրեատա պաշլամըշ վէ Շէվգիյէ խանէյի գուշաթմաղա մէյտան վէրիլմէմիշ տիր։ Գունտագլար տէօշէմէ Թահթալարը ալթընտան չըգարըլտըղը կիպի, մէզքիւր 2 շիշէ կազ իլէ պիր գուտու քիպրիթ տէ իւզէրինտէ զուհուր իթմիշ վէ պունըն իւզէրինէ Շէվգիյէ Թէվգիֆ իտիլմիշ տիր։

ՍՈՆ ԹԵԼԵԿՐԱՖ

Լօնտրա 8 մայիս․—Աժանս Րիւթէրին մալումաթընա կէօրէ, Պաղտատ, Քուվէյթ վէ Մուհամմէրա Թիւրքիա-Իրան հուտուտ չըզմէնտէֆէրինէ տաիր Թիւրքիա իլէ Ինկիլթէրրա արասընտա միւզաքէրաթա պաշլանմըշ տըր․ եագընտա պու խուսուստա իթիլաֆ հասըլ օլմասընա պէքլէնիյօր։

— Սէֆիրլէր էօյլէտէն սօնրա Խարիճիյէ Նէզարէթինտէ Թօփլանմըշլար տըր․ գօնֆէրանս 2 պուչուգ սաաթ սիւրմիւշ տիր․ կէլէճէք իճթիմա մայիս 20-տէն էվվէլ վուգու պուլմայաճագ տըր։ Սըր Էտուար Կրէյ պիր գաչ կիւն իչիւն Լօնտրայը Թէրք իթմիշ տիր։

—Պու կիւնքի սէֆէրա իճթիմաընտա հիչ պիր միւհիմ գարար վէրիլմէմիշ տիր․ Արնավուտլուգ նիզամնամէսի տախիլիսինէ տաիր Իթալիա—Ավստրիա բրօժէսի Թագտիմ օլունմըշ իսէ տէ, միւնագաշա իտիլմէմիշ վէ պիր գաչ կիւն գարֆընտա մէզքիւր բրօժէյի Թէտգիգ իչիւն պէօյլէ տէվլէթլէրէ Թէպլիղինէ գարար վէրիլմիշ տիր։ Ծզօտրանըն պօշալտըլմասընտա վէ պէյնէլ միլէլ Փիլօ գօմանտանլարընըն Թէվտիինի միւզաքէրէ իթմիշ, լաքին Արնավուտլուգ հուտուտը մէսէլէսի մէվզուը պահս օլմամըշ տըր։ Մուզասաէմաթը սուլհիյէյէ տաիր միւթթէֆիգլէրին ճէվապը հէնիւզ կէլմէմիշ տիր։

— Ինկիլթէրա ավամ գամարասընտա Պալգան վէ Արնավուտլուղա տաիր պիր չօգ խաթիպլէր սէօզ ալմըշլար տըր։ Խարիճիյէ միւսթէշարը Մ․ Աքլանտ Պալգան տէվլէթլէրի արասընտա հիւքիւմէթի միւթէզապիլէ էսասը իւզէրինէ պիր իթթիֆագ տէյիլսէ պիլէ, միւշթէրէք պիր հարաքէթ վէ սաիր պիր միւվազէնէյի ահվալ վուգուիւնի իսթիհսալ իթմէք լազըմ կէլտիկինի սէօյլէմիշ տիր։ «Արնավուտլուղա կէլինճէ, անըն միւսթագիլ պիր հիւքիւմէթ հալինէ գօնմասընը ինթաճ իտէճէք աղըր մէսէլէլէր հալլ իտիլմիշ տիր։ Արնավուտլուգ հագգը օլտուղու պիր գաչ շէհրի գայիպ իտէճէք, լաքին պունա գարշը պաշգալարընըն հագգը օլտուղու տիւկէր շէհիրլէրի մուհաֆազա իտէճէք տիր։» Մ․ Աքլանտ իլավէթէն տէմիշ տիր քի, «Թիւրքիա հիւքիւմէթի նէզտինտէ իճրա օլունան միւքէրրէր միւրաճաաթ իւզէրինէ հարպտան սօնրա տախիլ օլաճագ էյալէթլէրտէ մէսէլէլէրին հալլ իտիլմէսինէ Թիւրքիանըն մէնաֆիինի իխլալ իտէճէք պիր շէյ եափըլմամասը իչիւն միւթթէֆիգլէր ... Թէմին իթմիշլէր տիր։» Ֆագաթ սօնրա տէմիշ տիր քի, «եագընտա վուգուաթ ... Թիւրքիա իլէ Պալգանլըլար արասընտա ... մէնաֆիի մուշթէրէքէ ... Միւնֆէրիտ հարաքէթտէն իսէ պու խօլտա հարաքէթիմիզ էյի պիր նէթիճէ վէրէճէք տիր։

Րօմա 8 մայիս․—Աժանս Սթէֆանիյէ Անթիվարիտէն պիլտիրիլտիկինէ կէօրէ, Շզօտրայը գապթ իտէճէք 1000 գատար պէյնէլմիլէլ ասաքիրին 300ի Ինկիլիզ, 200ի Իթալեան, 200ի Ավստրիա, 200ի Ֆրանսըզ վէ 100ի Ալէման տըր։

Ջէթինէ, 8 մայիս․—Գարատաղ էէնի գապինէսի մէնսուպ Եանգօ Վուգօվիչին րիյասէթի ալթընտա Թէշէքքիւլ իտէճէք հարպիյէ Նէզարէթինի էօհտէսինէ ալմըշ տըր։ Մ․ Բլամէնաց խարիճիյէ Նազըրը օլմըշ տըր։

Սօֆիա 8 մայիս․— Սօպրանիյէ մալիյէ Նազըրը Մ․ Թէօտօրօֆ օրտունըն իհթիյաճաթը իչիւն 50 միլիօնլըգ պիր Թախսիսաթ լայիհասընը Թագտիմ իթմիշ տիր։ Պիր չօգ մէպուսլար սուլհ իլէ միւթթէֆիգլէրին միւնասէպաթը հագգընտա իզահաթ պուլունմըշլար վէ պաշ վէքիլ Մ․ Կէշօֆ շիմտիլիք ճէվապ վէրէմէյէճէկինի վէ սուլհ միւզաքէրաթը վէ Եունան վէ Սըրպիա իլէ մուխասամաթ ճէրէյան իթտիկինի սէօյլէմիշ տիր։

Աթինա 8 մայիս․— Շիտտէթլի պիր ֆուրթընա գարատա վէ տէնիզտէ պէօյիւք խասարաթը մուճիպ օլմըշ տըր։ Էփիրտէն ալտըղը 300 ասքէրի համիլ օլան «Իւբիրօթիյօս» վափօրու աատասը էօնիւնտէ պէօյիւք պիր Թէհլիքէ կէչիրմիշ տիր։ Տալգալար 3 ասքէրի ալըպ կէօթիւրմիւշլէր տիր։ Ինկիլիզ «Լէտի Սինթէա» վափօրը Գօրֆօսըն շիմալինտէ ֆուրթունատան պաթմըշ օլուպ, Թայֆալարը քէօյլիւլէր Թարաֆընտան գուրթարըլմըշ տըր։

Վիէննա 8 մայիս․ — Պու սապահ պալօնճը միւլազիմ Վայս եիւզպաշը Ցօբօվաքի արասընտա Թաալիմ իլէ պիր աթէլյէ օլուպ, միւլազիմ Վայս պօյնընտան եարալանըպ վէֆաթ իթմիշ տիր։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

—o—

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

1913, 26/9 Մայիս

	Ղրշ. բր.
Օսմ․ Իւնիֆիյէ ազշամզար․	94.29.—
» » էն եիւքսէք	95 35.—
» » էն տիւշիւք	94.29.—
» » պու սապ․ աչըլըշ․	94.28.—
Րումէլի Շըմէն․ ազշ․ գար․ ֆր.	196 87.—
» » էն եիւքսէք »	197.37.—
» » էն տիւշիւք »	196.87.—
» » պու սապ․ աչըլ․	197.—.—

ՇԹԱՅՆ

ԿԱԼԱԹԱ ՍԹԱՆՊՕԼ

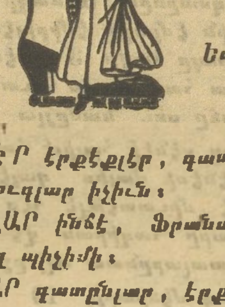

Զեճիs չեճիs Սեճիլիրլեր Հեր Նագլեd

ԷԼՊԻՍԷԼԷՐ էրքէքլէր, գատընլարա վէ չօճուգլար իչիւն։

ԳԱԼԲԱԳԼԱՐ ինճէ, Ֆրանսըզ վէ Ինկիլիզ պիչիմի։

ՇԱՊԳԱԼԱՐ գատընլար, էրքէքլէր վէ չօճուգլար իչիւն։

ԱՅԱԳ ԳԱՊԼԱՐԸ

Ամէրիգան ՎՈՒՈԳ ՕՎԸՐ էրքէքլէր վէ գատընլար իչիւն։

Կեօմլեքլեր, սախթիյան, բբըրիսք, խօլնու վէ բեզլերնաթա սաիր մասեալեր, կանը գըրավաթլար, Ֆուլպօլ, ուզուն իսքեմլիքլեր, չեմսիքլեր վէ սաիրէ վէ սաիրէ։

1913 ԵԱԶ 1913

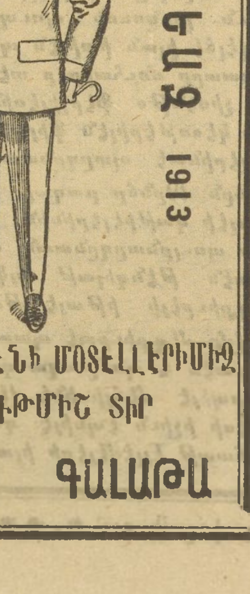

1913 ԵԱԶ 1913

ՄԷՎՍԻՄԻՆ ԷՆ ԵԷՆԻ ՄՕՏԷԼԼԷՐԻՄԻԶ ՎԻՐՈՒՏ ԻԹՄԻՇ ՏԻՐ

ԹԻՐԻՆԿ ԳԱԼԱԹԱ

ԽԻՏԻՎԻԱԼ ՄԱՅԼ ԳՈՒՄՓԱՆԵԱՍԸ

ԳԱՐՏԱՆ Անտէրիւյէն սիւվար օլտըղը Իսմայիլիա փօսթա-վափօրը Ալէ. մայիսին կինճի բազար էրթէսի կիւնի Իսքէնտէրիյէտէն Տէրսաատէթէ միւվասալէթ վէ մայիսին 6ընճը սալը կիւնիւ Էօյլէնտէն սօնրա ալաֆրանկա սաաթ իւչտէ Միտիլլի, Իզմիր վէ Բիրէյէ օղրայարագ Լարնագա, Լիմասօլ Թարիգըյլէ Իսքէնտէրիյէյէ միւվասալէթ իտէճէքտիր։

ԳԱՐՏԱՆ Ֆինտոլէյին սիւվար օլտըղը Սայիտիյէ փօսթա-վափօրը մայիսին 8ինճի կիւնիւ Սուրիա խաթթընտան Տէրսաատէթէ միւվասալէթ վէ մայիսին 10ունճու ճ. էր. կիւնիւ Էօյլէնտէն սօնրա սաաթ ալաֆրանկա 1տէ Զամագ—գալէ, Իզմիր, Սագըզ, Ռատոս, Մէրսին, Իսքէնտէրուն, Թարապլուզ, Պէյրութ, Հայֆա, Եաֆա, Բօրթ-Սայիտ օղրայարագ Իսքէնտէրիյէյէ հարաքէթ իտէճէքտիր։

Վափօրտա էլէքթրիք զըյասը պուլունտըղը կիպի, էհվէնլէր պիրինճի նէվ օլուպ, սուֆրա իւզէրինտէքի չարապլար տախի մէճճանէն վէրիլէճէք։

Գու պապտա զիյատէ Թաֆսիլաթ իսթէյէնլէր Գալաթատա րըխթըմ իւզէրինտէ Մէյմէնէթ խանընտաքի մէրքէզ աճէնթէսինէ վէ Խասօռ Սթամպօլտա Վալիտէ Սուլթան խանընտաքի չիւպէյէ միւրաճաաթ իթմէլի տիրլէր։

ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ

ԱՆՕՆԻՄ ԳՈՒՄՊԱՆԻԱՍԸ
ՍԷՐՄԱՅԷ 250,000,000 ՖՐԱՆԳ
1913 ՄԱՐՏ 31 ԹԱՐԻԽԻՆՏԷՔԻ
ՊԻԼԱՆՉՕՍԸ ՏԸՐ

ՄԱԹԼՈՒԲԱԹ	Ֆրանգ. Մնթ.
Սանտըգտա վէ պանգալարտա նուգուտ.	150,842,024,21
Սանտըգտա պուլունան սէնէտաթ	1,403,392,046,39
Րըբօր	342,030,806,24
Հիսապը ճարի	705,760,991,19
Հիսսէ վէ պօնօ վէ Թահվիլաթ. վէ էսհամ	11,065,977,22
Էմվալը զայրը մէնգուլէ	35,000,000 »
Էմր իւզէրինէ ալըլան հիսապլար	19,122,188,64
Եէքիւն	2,667,214,033,89
ՏՈՒՅՈՒՆԱԹ	Ֆրանգ. Մնթ.
Տէբօզիթօ վէ ալըգ պօնօլար	871,592,274,87
Հիսապը ճարի	1,133,307,314,06
Գապուլ օլունան պօլիչալար	153,897,158,83
Վատէի մուայյէնէլի տէբօզիթօ վէ պօնօլար	38,126,788,03
Էմր իւզէրինէ ալըլան հիսապլար	55,290,498,10
Իհթիյաթ աքչէսի	165,000,000 »
Սէրմայէ Թէտատէն էօտէնմիշ	250,000,000 »
Եէքիւն	2,667,214,033,89

Ասլընա մութապըգ օլտըղը Թաստիգ օլունուր

Մէճլիսը իտարէ րէիսի
Է. ՊԷԹԷՆՕՍ

Մէճլիսը իտարէ մուրախխաս ազալար
ԷՏՄ. ՖԱՊՐԼԻՒՍ վէ Պ. ՊՈՒԷՆԳԱՐ

ՄԱԼԻՅԷ ՆԷԶԱՐԷԹԻՆՏԷՆ.— Աթա Բազարը գազասընըն Ալգազը նահիյէսինտէ գէօյին էմլաքը էմիրիյէտէն Քէվգանի 12 տօնըմ հավլի 3 ատէտ տէճագ ...ու գալըրճա համամլըյա հուսուսու տախիլինտէ աճը սու համամլըյա մահրուֆ մահալլի սույը սէնէի հալիյէ հազիրանընտան 334 սէնէսի մայըս զայէսինէ գատար 5 սէնէ միւտտէթլէ հէր սէնէնին պէտէլը իճարը հազիրան վէ թէշրին սանի իպթիտալարընտա ալթըշար այլըգ բէշին օլարագ մէճմուէյէ 19 հիսապըյլա մալ սանտըղընա վէրիլմէք վէ ինտէլ իյճապ վուգու պուլունաճագ մէսարիֆը թամիրիյէսի միւսթաճիրէ այիտ օլմագ իւզրէ չէհրը հալին իպթիտասընտան զայէսինէ գատար միւզայէտէյէ վազ իտիլտիկի վէ մայիսին 10ունճու կիւնիւ ինհալէ օլունաճաղը մահալլինտէն պիլտիրիլմէքլէ թալիպ օլանլարըն գազան մէզքիւր Մալ միւտիրիյէթինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։ 4—1

ԻՄԱԼԱԹԸ ՀԱՐՊԻՅԷՏԷՆ.— Չէյթուն եաղը 13340 քիլօ պէհէր քիլօսը 6 ղրշ. 50 սանթիմ։ Միւթթէլիֆ նումէրօտա զըմզարա քէօմըրը 1372 տէսթէ պէհէր տէսթէսի 7 ղրշ. 75 սանթիմ։ Միւխթէլիֆ նումէրօտա ճամ քէօմըրը 130 տէսթէ պէհէր տէսթէսի 6 ղրշ. 75 սանթիմ։ Պիրինճի նէվ չէլիք թէլ 200 քիլօ պէհէր քիլօսը 12 ղրշ. 25 սանթ.։ Ֆապրիգա տէրունինէ չիմէնթօ ֆէրշիյէսի 10650 ղրշ.

Իմալաթը Հարպիյէ ֆապրիգալարը իչիւն լիւզումու օլուպ միւնագասասը էվվէլճէ իլան իտիլէն պալատէ ճինս վէ մըգտարը մուհարրէր տէօրթ գալէմ էշյա իլէ չիմէնթօ ֆէրշիյէսինին հիզալարընտա կէօսթէրիլէն ֆիյաթ իլէ թալիպլէրի իւզէրինտէ օլտուղընտան վէ չէհրը նիսանըն 29ընճը բազար իրթէսի կիւնիւ ինհալէի գաթիյէլէրինին իճրասը մուգարրէր պուլունտուղընտան ֆիյաթը մէզքիւրէտէն թէնզիլ իթմէք իսթէյէնլէր թալիպ օլանլարըն խէվմը մէզքիւրտէ պատէզզէվալ սաաթ պիրտէն 4 պուչուղա գատար Իմալաթը Հարպիյէ մէճլիսինէ վէ չիմէնթօ ֆէրշիյէսի իչիւն էպնիյէ գոմիսիօնընա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

ՇԷՀԸՐ ԷՄԱՆԷԹԻՆՏԷՆ

Զուպուգլըտա կազ տէբօլարը ճիվարընտա մէնաֆիի ումումիյէ նամընա իսթիմլաքը թէգարրուր վէ մուամէլաթը գանունիյէսի իքմալ վէ մուգատտէմա ասհապը էսամիսիյլէ մըգտարը կըրա վէ տէճախըմ իլան իտիլէն արազի վէ սայիրէյէ պիր մուճիպ գանունի վաղը էհտ իտիլէմէյէնտէն իսթիմլաք գարարնամէսինէ թէվֆիգէն թէչքիլ իտիլէն հէյէթէ ճանիպինտէն թագտիր օլունան պէտէլաթը ախզ իթմէք իւզրէ մէզքիւր արազի ասհապընըն թարիխը իլանտան իթիպարէն 15 կիւնէ գատար Շէհըր Էմանէթի էնճիւմէնինէ միւրաճաաթ իթմէլէրի։ 3—1

§ Զըպուգլըտա կազ տէբօլարը ճիվարընտա մէնաֆիի ումումիյէ նամընա իսթիմլաքը թէգարրուր վէ մուամէլաթը գանունիյէսի իքմալ օլունան վէ արազիի սայիրէյէ պիր մուճիպը գանունի վագ իտիլէմէյէնտէն իսթիմլաք գարարնամէսինէ թէվֆիգէն էվվէլճէ թէչքիլ իտիլէն հէյէթ ճանիպինտէն թագտիր օլունան պէտէլաթը ախզ իթմէք իւզրէ մէզքիւր արազի ասհապընըն թարիխը իլանտան իթիպարէն 15 կիւնէ գատար Շէհըր Էմանէթի էնճիւմէնինէ միւրաճաաթ իթմէլէրի։ 3—1

ԳԱԼՏԸՐԸՄ ԻՆՇԱԱԹԸ

ՇԷՀԸՐ ԷՄԱՆԷԹԻՆՏԷՆ.—Արնավուտքէօյինտէն Գուրուչէշմէյէ միւմթէտ ճատտէ գալտըրըմլարընըն պիլֆէսխ միւճտէտէն ինշաաը 13830 ղրշ. 55 սանթիմ պէտէլ մուգավէլէսինտէ միւնագասայա վազ օլունմուշ վէ չէհրը մայիսին 11ինճի կիւնի ինհալէի էվվէլիյէ, վէ գաթէսինին տախի 14ինճի կիւնի պաղլանմագ իւզրէ սաաթ 4տէ իճրասը մուգարրէր պուլունմուշ օլմաղլա, նօգտանըյլա ինշաասընա թալիպ օլանլարըն էիւզտէ 10 թէէմինաթ աքչէլէրիյլէ մաէն Շէհըր Էմանէթի լէվազըմ միւտիրիյէթինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իքինճի տէֆա օլմագ իւզրէ իլան օլունուր։ 3—1

ԳԱԼՏԸՐԸՄ ԻՆՇԱԱԹԸ

Ասմա ալթընտա Թահմիս ճատտէսինտէ Քէմէր չէշմէ քէօշէսինտէն իլէրիտէ Զավուշ պաշը խանը իթթիսալինտէքի Թուլումպա մէյտանընտա գատար օլան Թարիգին մէվճուտ աթի գալտըրըմլարը պիլֆէսխ միւճտէտէն պարքէ գալտըրըմ ինշաասը պէտէլ մուգավէլէսինտէ 15,366 ղրշ. պէտէլ իլէ միւնագասայա վազ օլունմուշ վէ սէնէի հալիյէ նիսանընըն 30ընճը կիւնիւ ինհալէի էվվէլիյէ վէ մայիսին 4ինճի կիւնիւ պաղլանմագ սաաթ 4տէ ինհալէի գաթիյէ իճրասը մուգարրէր պուլունմուշ օլտուղընտան նօգտանըյլա ինշաասընը տէրէօհտէ իտէնլէրին էիւզտէ 10 թէէմինաթ աքչէլէրինի միւսթաահըպէն Շէհըր Էմանէթի լէվազըմ միւտիրիյէթինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։ 3—2

ՇԷՀԸՐ ԷՄԱՆԷԹԻ ԲԻՅԱՆԳՕ ՇԱՐԹՆԱՄԷՍԻ

Էմանէթճէ թապ վէ թէվզի իտիլմէքտէ օլան բիյանգօ չարթնամէսինին ալթընճը մատտէսինին իլք իքի պուչուգ սաթըրընըն ֆըգրա էվվէլիսինին Թայյ օլունմագ լազըմ կէլէճէքի ալէլագատարանա մալիւմ օլմագ իւզրէ իլան օլունուր։ 3—2

ՊԷՇ ԳԻՆ ՉԷՔԻ ԹԱՇ

վէ 2000 ԱՆԳԱՐ ԳՈՒՄ ՀԱԳԳԸՆՏԱ

Մէրքէզը Էմանէթ տաիրէլէրինտէ լիւզում կէօրիւնէճէք ինշաաթ վէ թամիրաթա սարֆ իտիլմէք վէ ահրայ իչէրիսինտէ միւճտէտ իթթիխազ օլունան մահալլէ թէսլիմ օլունմագ վէ հէր թէսլիմ թէսլիմատը իտիլէն սէնէտտէ թէսլիմ օլունան թէվզիմ 20 ղրուշ հիսապըյլա թէսվիյէ իտիլմէք իւզրէ այրը այրը մէվգիլէրտէ միւնագասայա վազ իտիլմիշ օլան 5000 չէքի գարա օճագ թաշըյլա 2000 անգար գումըն միւտտէթը ինհալէլէրի կէօրիւնէն լիւզումա մէպնի թէմտիտ իտիլմիշ վէ չէհրը հալին 28ինճի կիւնիւ ինհալէի էվվէլիյէսի վէ 30ընճը կիւնիւ պատէգզէվալ սաաթ 4տէ ինհալէի գաթիյէ իճրասը մուգարրէր պուլունմուշ օլտուղընտան թալիպ օլանլարըն էիւզտէ օն թէէմինաթ աքչէլէրինի միւսթաահըպէն Շէհըր Էմանէթի լէվազըմ միւտիրիյէթինէ թէքրար միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։ 3—2

ՕՍՄ. ԹԻՃԱՐԷԹ ՊԱՆԳԱՍԸ

(Էրմէնի պանգասը) թէմամէն թէէտիյէ օլունմուշ հիսսէ սէնէտաթընըն 1 նօ.լը գուբօնընա մուգապիլ 1913 ալաֆրանկա մայիս 5տէն իթիպարէն ալթուն աքչէ 15 պուչուգ ղր. թէէտիյէ իտէճէքինի հիսսէի մէզքիւրէ համիլլէրինէ իլան իթմէքլէ քէսպը Թախր իտէր։ 8—2

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հոգաբարձութիւնս շնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ թէ՝ փոխան ծաղկեպսակի հետեւեալ նուիրատուութիւնները եղած են ի նպաստ Ազգ. հիւանդանոցի. Գրիգոր էֆ. Կիւլպէնկեանի մահուան առթիւ Տէր և Տիկին Գրիգոր Կոստանեան 100, Գրիգոր էֆ. Չագարեանի մահուան առթիւ՝ Ռուբէն էֆ. Ալիքսանեան 108, Ցօնեան էֆ. Աչճեանի մահուան առթիւ՝ Այրի Տիկին Սաթենիկ Աչճեան և Տիգրան էֆ. Մարտիրոսեան 108ական ղրշ., Տօքթ Տիգրան պէյ Աճէմեանի մահուան առթիւ Այրի Տիկին Սաթենիկ Մ. Խանճեան 216, Նրուանդ էֆ. Պէկեան 108; Տիկին Հայկանոյշ Ն. Պէնլեանի մահուան առթիւ Տէր և Տիկին Ցակոբ Էվրէնեան 1080, Տէր և Տիկին Միհրան Եսէֆեան 216, Տէր և Տիկին Միսաք Կ. Ավանըղեան 216, Տէր և Տիկին Գէորգ Ց. Գալայճեան 108, Տէր և Տիկին Գառնիկ Ապաճեան 108, Տէր և Տիկ. Կարապետ Փէչիչեան 108ղր.։

⁂ Նոյնպէս Հոգաբարձութիւնս շնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ թէ, Կանի օղլու Նիքօլ էֆ.ի ձեռօք վաճառականներէ հաւաքուած աֆիօններու փոխարժէքը 2924 ղրշ. նուիրուած է ի նպաստ հաստատութեան։ (Կնիք)

ՊԻՄԱՐԽԱՆԷՅԷ ՄՈՒԳԹԱԶԻ ԷՇՅԱ

300 քիլօ իքմէք Ատանա չէյիրտէքիրիզ բամուգ, 1500 քիլօ էտրիլ ճինատէն խամ, 5 ատէտ պագըր քէթիրիլ հէյվա խանէ, 4 ատէտ սաղըր, 6 ատէտ գարավանա, 100 ատէտ էմալիէ թասը, 50 ատէտ սահան, 101 թօն գարօթ ամէրիգան A մարգա, 400 մէթրօ ամէրիգան։

Պիմարխանէյէ մուգթազի պալատէ ճինս վէ մըգտարը մուհարրէր 9 գալէմ էշյանըն չէրայիթ վէ նումունէլէրինէ թէվֆիգէն պազարլըգլա չէհրը հալին 29ընճը կիւնիւ ինհալէի էվվէլիյէ վէ մաջըլըն 4ինճի կիւնիւ պատէգզէվալ սաաթ 4տէ ինհալէի գաթիյէլէրի իճրա գըլընաճաղընտան թալիպլէրին թէէմինաթ աքչէլէրի իլէ Շէհըր Էմանէթի լէվազըմ միւտիրիյէթինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։ 3—2

ՇԷՀԸՐ ԷՄԱՆԷԹԻՆՏԷՆ

ՍՕԳԱԳ վէ ԼԱՂԸՄ ԻՆՇԱԱԹԸ

Տէրսաատէթ սօգագլարընըն ինշաաթ վէ թամիրաթը ումումիյէսի պիր սէնէ միւտտէթլէ թալիպինէ վէրիլէճէյինտէն միւրաճաաթլար 1 հազիրան 329 թարիխինէ գատար գապուլը գարփ տէրունինէ վազը իլէ իհրաճ իտիլէճէքտիր. պու պապտա մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլէր Շէհըր Էմանէթի հէյէթը ֆէննիյէ միւտիրիյէթինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։ 6—5

ՀԱՐԲԻՅԷ ՆԷԶԱՐԷԹԻ ՄՈՒՆԱԳԱՍԱԼԱՐԸ

15,000 մէթրօ սէտիրիք պէզ, էնէքթիքէ էտիլմիշ, 2 ղրշ. 28 բարա 50000 ատէտ խաքի ֆէս, 27 նիսան 329 ճումա էրթէսի։ 24 ղրշ. 50,000 քիլօ տարը սապօնը քէօսէլէ, 10,000 կիմ ալաթուրքա նալ, 400,000 ատէտ ալաթուրգա մըխ, 29 նիսան բազար իրթէսի։ 100,000 քիլօ մէնտէրիք օթ, 3,000,000 քիլօ եաբագը, 48,700 քիլօ Մայտօս բամպուզը, 1 մայիս չարշէնպէհ։ Ֆէս Ֆապրիգասընտա այրը էճզա, 20,000 ատէտ քիլիմ, 5,000 ատէտ քիւմէս թէլի, 50,000 չիֆթ էվրօբա կէօնինտէն մէստ. Թօզ չարըգ 4 մայիս ճ. էրթէսի։

Էվվէլճէ իլան իտիլիպ ինհալէլէրի Թէէխխուր իտէն վէ պազըլարընըն միւնագասա ֆիյաթլարը հիզալարընտա մուհարրէր օլան պալատէքի ճինս վէ մըգտարը մալզէմէնին հիզալարընտա եազըլը Թարիխլէրտէ միւնագասալարընըն իճրասը վէ ֆիյաթլարը հատտը լայըգընտա կէօրիւլտիւքլէրի թագտիրտէ ինհալէլէրինին իճրա օլունաճաղը իլան օլունուր. չէրայիթ վէ նումունէլէրինի կէօրմէք իսթէյէնլէրին հէր կիւն վէ մունագասայա իշթիրաք իտէճէքլէրին թայիյն օլունան կիւնլէրտէ Հարպիյէ նէզարէթի լէվազըմ գոմիսիօնընա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։ 3—2

§ Մահրուգաթ անպարը իչիւն մուգթազի պէչ խիւզ պին քիլօ մանգալ քէօմիւրինին պէհէր խիւզ քիլօսը 39 ղրուշա թալիպի էօհտէսինտէ պուլունմուշ օլտուղու ինհալէի գաթիյէսի չէհրը հալին 27նճի ճումա էրթէսի կիւնի իճրա գըլընաճաղընտան ֆիյաթըն թէնզիլինէ թալիպ օլանլար խիւզտէ օն թէէմինաթլարը իլէ իւմը մէզքիւրտէ զէվալի սաաթ 3տէ Հարպիյէ Նէզարէթի լէվազըմ տաիրէսի միւպայաաթ գոմիսիօնընա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։ 3—2

§ Էվվէլճէ իլան իտիլիպ վէճհիլէ պազարլըգ իլէ միւպայաասը գարար կիրիլ մէքտէ օլան 4000 թէնէքէ սօղան եաղընըն միւնագասայա պարասը ասհապը եիւզտէ 27ինճի կիւնիւ ինհալէի գաթիյէլէրի իճրա գըլընաճաղընտան թալիպ օլանլար խէվմը մէզքիւրտէ զէվալի սաաթ 3տէ Հարպիյէ Նէզարէթի լէվազըմ տաիրէսի միւպայաաթ գոմիսիօնընա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։ 2—1

§ Ճիհէթը ասքէրիյէյէ մուգթազի 20000 թէնէքէ Գաթըմ կազը միւզայէտէ միւնագասայա վազ օլունմուշ վէ պէհէր թէնէքէսինին ինհալէ պէտէլի միւգտարը չէհրը հալին 29ընճը բ. էրթէսի կիւնիւ ինհալէի գաթիյէլէրի իճրա գըլընաճաղընտան թալիպլէրին խէվմը մէզքիւրտէ զէվալի սաաթ 3տէ Հարպիյէ Նէզարէթի լէվազըմ տաիրէսի միւպայաաթ գոմիսիօնընա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։ 3—1

§ Մէգթապի՝ 834 թագըմ խարիճի վէ 933 թագըմ տախիլի էլպիսէ, 245 չակիրտան գապութը, 350 ատէտ թալիմ պանթալօնը — չունխալարը անպարտան վէրիլմէք իւզրէ խայըրճը իմալիյէսի միւնագասատա տըր—, 1162 ատէտ խաղըրճ ինճէ վէ 185 ատէտ գըզըլ խուն ֆանիլա կէօմլէք, 503 չիֆթ ֆիլտիգօս խագըլ չօրապ, 1018 չիֆթ գըզըլ խուն չօրապ, 1107 ատէտ ֆիլտիգօս ֆանիլա տօն, 710 ատէտ խարիճի գալբագ, 393 ատէտ տախիլի գալբագ, 602 չիֆթ խարիճի բօթին, 752 չիֆթ տախիլի բօթին, 178 ատէտ թալիմ բօթինի, 350 ատէտ չիզմէ վէ 122 ատէտ պէյազ մէչ քիւսէլի (1 մայիս 329 չարշէնպէհ) վէ 2000 ատէտ մէզար Թախթասը (27 նիսան ճ. էրթէսի)։

Մէքթէպիյէ ասքէրիյէ իչիւն պալատէ մըգտարլարը կէօսթէրիլէն էշյանըն խիւլասա իլէ խասթախանէլէր իչիւն 2000 ատէտ մէզար թախթասընըն հիզալարընտա եազըլը հարրէր էյամտա միւնագասալարը իճրա գըլընաճաղընտան չէրայիթինի անլամագ իսթէյէնլէրին հէր կիւն, իթթայա Թալիպ օլանլարըն մուայյէն կիւնլէրտէ վասաթի սաաթ 3տէ Հարպիյէ Նէզարէթի լէվազըմ տաիրէսի միւպայաաթ գոմիսիօնընա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։ 3—1

ՆԷՍԹԼԷ ՍԻՒՏԼԻ ՈՒՆԸ ՉՕՃՈՒԳԼԱՐ ԻՉԻՆ ԷՆ ՍԸՀՀԻ ՎԷ ԷՆ ՄՈՒԳԱՎՎԻ ԳԸՏԱ ՏԸՐ

Վալիտէլէ՛ր. Նէսթլէ սիւտէ մուհիմ պիր թէգլիֆտէ պուլունույօր։ Նէսթլէ գունտըրմասը Ինկիլիզ մամուլաթընտան գայէթ սաղլամ վէ մէսիրէ մահալլէրինտէ միւխթէլիֆ վագիյէթլէրտէ իսթիմալ օլունապիլէն չօճուգ սանտալէալարընը մէճճանէն իթթայա գարար վէրմիշ տիր։

Նէսթլէ սիւտէլի ունունը իսթիմալ իտէնլէրին հէմէն ճիւմլէսի պու հէտիյէլիք սանտալէալարտան պիրէր տանէ իտինմէլէրի իչիւն մուվաֆֆագ չէրայիթլէ միւսաատէտա թէրթիպ էյլէմիշ տիր։

Պու միւսէթէճտէ ֆըրսաթ մինի մինի չօճուգլարը մէճճանէն պիրէր սանտալեա սահիպի իտէպիլիր. չօճուգլարընա մախսուս պու սանտալէալարտան պիրէր տանէ իտինմէք արզու իտէն կէնճ վալիտէլէր միւսաատէտէն չէրայիթինի անլամագ իւզրէ Կալաթասա Մօմխանէտէ Էսկի Շարապ իսկէլէսինտէ Սաղիթ պէյ խանընտա Նէսթլէ չիրքէթինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրինի թավսիէ իտէրիզ։

Աշր գէմընտա քէնտիլէրինէ Նէսթլէ չիրքէթի Թարաֆընտան չօճուգլարըն Թարզը Թէրպիյէսի հագգընտա մուհիմ պիրէր քըրասալէ մէճճանէն վէրիլէճէք տիր։

Անճէլէ՛ր. Չօճուգլարընըզը օտատա եալընըզ պըրագըլամըզ՝ զէմսան թէլաշ իտիյօրսունըզ. արթըգ զօրգմայըն. հէրպիրիզ պիրէր Նէսթլէ չօճուգ սանտալէալարընը իտինիրսէնիզ, եավրուճըգլարընըզ անընլա սաաթլէրճէ էյլէնէճէք տիր։

Չօճուգլարընըզ իչիւն ճէր ճայէք Նէսբլէ սիւտլի ունընը ալընըզ 40—13

ԷՄՆԻՅԷԹ ՍԱՆՏԸՂԸ

ԹԱՐԻԽԻ ԹԷԷՍԻՍԻ 1284
ՀԻՒՔԻՒՄԷԻ ՍԷՆԻՅԷՆԻՆ ՔԷՖԱԼԷԹԻ ԹԱՀԹԸՆՏԱ ՕԼՈՒՊ ՉԻՐԱԱԹ ՊԱՆԳԱՍԸՆԸՆ ՏԻՐԷՏԻՍԻՆԻ ՀԱՅԻԶ ՏԻՐ

Սթանպօլտա Ճրըղլ օղլունտա սաղրէի մախսուսէսէ

ԱԳԶԷ ԴԱՊՈՒԼ ՇԷՐԱԻԹԻ

Գիր սէնէ վէ սահա զիյասէ վասէ իլէ պրագըլան բարալար իչիւն սէնէվի 100տէ 5, վադէսիզ հիսապը ճարի սուրէթիյլէ, եանի իստէնիլտիկի զէման ալընմագ իւզրէ պրագըլան բարալար իչիւն սէնէվի 100տէ 3 Ֆայիզ վէրիր։

Վատէսիզ գապուլ իտիլէն աքչէ պիր չարէէք լիրատան 200 լիրայա գատար տըր։

ԹԷՎՏԻՅԱԹԱ ԷՐԹԷՍԻ ԿԻՒՆԻՆՏԷՆ ԻԹԻՊԱՐԷՆ ՖԱՅԻԶ ՀԻՍԱՊ ԻՏԷՐ

Էյլի լիրասան Ֆազլա վասէլի թէվտիյաթ սահապը արզու իտէրլէր իսէ ռէսմալլէրինին Ֆայիզինին մահ պէ մահ մուգասսաթէն ախզ իտէպիլիրլէր։

ԱԳԶԷ ԻԳՐԱԶԸ ՇԷՐԱԻԹԻ

Միւնէվվէրտ վէ Ալթուն, Կիւմիւշ Ավանի վէ Թահվիլաթ մուգապիլինտէ սէնէվի 100տէ 8 Ֆայիզ իլէ աքչէ իգրազ իտէր։

ՄԱՅՐԻԿՆԵՐՈՒՆ ԵՒ ԱՍՏՆՏՈՒՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ

Միւս պանեան ջեղէ՝ որով գրուցէս Չոհ... այս Մորֆայի որ Էմիլսիոն Մօրֆին յատուկ է։

Շատ մը Մայրիկներ, ժամանակ մը իրենց պզտիկին կաթ տալէն ետքը, իրենց ուժէն ու եկարանալը, իրենց կարին հոսման նուազիլը կը զգան, եւ տղուն այլեւ առջի չափ չօգտուիլը կը նշմարեն։ Այս պարագային մէջ անոնց պէտք է տալ

ԷՄԻՒԼՍԻՕՆ ՄՔՕԹԸ

որ պատրաստուած է մորթ ձկան իւղով կիրի եւ սոտայի հիբօֆօսֆիթով, որ իրաւցնէ կը պարունակէ այն ամէն հարկաւոր տարրերը Մայրիկներուն առատ եւ սննդարար կաթ հայթայթելու եւ թէ՛ իրենց ու թէ իրենց կաթնկեր մանկանց ուժ եւ առողջութիւն պարգեւելու։

ԱԽՈՐԺԱՀԱՄ ԴԻՒՐԱՄԱՐՍ

ԿԸ ԾԱԽՈՒԻ ԲՈԼՈՐ ԴԵՂԱՐԱՆՆԵՐԸ ԵՒ ԲՈԼՈՐ ԴԵՂԻ ՄԹԵՐԱՆՈՑՆԵՐԸ

ՔԻՒՆԱՐՏ ԼԱՅՆ Cunard Line

ԷՆ ՊԷՕՅԻՒՔ ԻՆԿԻԼԻԶ ՍԷՖ Ը ՍԷՖԱՅԻՆ ԳՈՒՄՊԱՆԵԱՍԸ

$4\frac{1}{2}$ ԿԻՒՆՏԷՆ ԼԻՎԸՐԲՈՒԼՏԱՆ ՆԻՒ-ԵՕՐԳԱ $4\frac{1}{2}$

Սթանպօլտան հարաքէթ Թրիէսթէ-Նիւ Եօրգա, Նապօլի-Նիւ Եօրգա, Նապօլի-Պօէնօս Այրէս, Մարսիլիա-Պօէնօս Այրէս։

Ղայէթ էհվէն չարթլարլա Ամէրիգայա (Հավանա), Գանատա, Աւսթրալիա վէ տիւնեանըն հէր թարաֆընա եօլճու գապուլ օլունուր։

Մէզքիւր գումբանիանըն վափօրլարըղայէթ հէտէ օլտու ղըկիպի էվէ ...էօրթ սգուրօրը օլուպ բէշ սէրի հարաքէթ իտէրլէր։ Հէրտէ ալէլամէր պրպօրը լիւզուն իւզէրինէ վէ թէլսիզ թէլէկրաֆլա թէչհիզ իտիլմիշ տիր։

Հէր վափօրտա թապիպ պուլունտուղը կիպի ղայէթ նէֆիս վէ միւքէմմէլ թաամ վէրիլիր. Թրիէսթէտէն իտիւ պէօյիւք ըըթթէմ իսկէլէսի պու գումբանիայա այիտ տիր։

Բօթրաս Թարիգըյլէ չիմալի Ամէրիգայա վէ Լիվրբօլ Թարիգըյլէ պիւթիւն Իսկիլթէրա վէ չիմալի Ամէրիգայա էմթէա գապուլ իտէր։

«Թրիէսա» վափօրընըն Լիվրբօլ մարշանտիզլէրիյլէ պէրապէր մայիսին 18ինէ տօղրու Սթանպօլա վիրուտինէ պէքլէնիյօր։

Հէր կէօնա մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլէրհալաթատա Գարա Մուսթաֆա բաշա սօգաղընտա րըխթըմ իւզէրինտէ նումէրօ 94 տէ իլք գաթտա նումէրօ 5 տէ գումբանիանըն ումումի աճէնթալարը Վալթէր Սիկը վէ չէրէքասընա միւրաճաաթ իթմէլի տիրլէր։ Հէր թարաֆտա աճէնթա արանըյօր։

ԷՕՔՍԻՐԻԸՆԼԷՐԸ

ԳԱԹՐԱՆ ՀԱՊՊԸ ԷՔՐԷՄ

Էվրօբատան կէլէն գաթրան սուլարընըն գաֆֆէսինէ էզհէր ճիհէթ միւրաճճահ վէ լաթիֆ օլուպ, միյտէյի գաթիէն պօզմազ։

Մէչհուր Օսմանլը վէ Էճնէպի Թապիպլէրին մազհարը Թագտիրի օլտուղը կիպի, Էզճիւմլէ միւթէխէսսըս տօքթ. Խօրասանճեան էֆ.նին Թագտիրնամէսիյլէ բիւհհանիյէթի Թասդիգ վէ Մէքթէպի Թըպպիյէի Շահանէ տաճիր Թաստիգ էյլէմիշ տիր։ Պրիւքսէլ սէրկիսինտէն ալթուն վէ կիւմիւշ միտալեայա նաիլ օլտըղը կիպի Պրուսա սէրկիսինտէն տէ ալթուն միտալեայա նաիլ օլմուշ տըր։

Իչիլէճէք սու տէրունինէ պիր գաշըգ գաշըղը աթըլըրսա, պուլանըգ խասթալըգլարտան վըգայէ վէ մուհաֆազա իտէր։

Կէօղիւս նէզլէլէրինէ, էօքսիւրիւքլէրէ, էնֆլուէնզայա, պրօնշիթլէրէ, նէֆէս տարլըղընա, վէրէմին պաշլանկըճլարընա, տէրի խասթալըգլարընա վէ իտրար եօլու բահաթսըզլըգլարընա ֆաիտէպախշ տըր։

Սթամպօլտա մէշհուր տէբօ վէ էճզախանէլէրինտէ պուլունուր։

Ումումի տէբօսու Եէնի բօսթախանէ գարշըսընտա Օսմանլը էճզա Թըճ պիյէ տէբօսու տըր։

Ֆիյաթը 5 ղրշ. տըր։

ՎԷՆՍԱՆ ՖՕՅԱՃԵԱՆ

Սթամպօլտա Պաղչէ գարուսընտա Զէյլալ պէյ խանը իթթիսալինտէ, Նօ. 1 Չիֆթէ Ըսգըլէթ մաղազասը

ԿԷՕԶԷ վէ ՃԷՐՐԱՀԻԸՂԱ ՄԻՒԹԷԱԼԼԻԳ ԱԼԷԱԹ ԹԻՃԱՐԸ

Մէզքիւր մաղազատա կէօզէ վէ ճէրրահիյէյէ միւթէալլիգ հէր նէվի ալէթ ու էտէվաթ թօբտան վէ բէրագէնտէ օլարագ ղըրօրուխթ օլունուր։

Եզճիւմլէ եումշագ վէ սէրթ լաստիգտէն (գաուչուգտան) խասթա լազըմէ ալէթլէրի, գասըգ պաղլարը, էնվայի կէօզլիւքլէր, էլէքթրիք մաքինալարը. միզան իւլ հավա (պարօմէթր), միզան իւլ հարարէ (թէրմօմէթր) վէ էյի ճինս կէօզլիւքլէր պուլունմագտա տըր։

Մ. Վէնսան Ֆօյաճեան հէր նէվի սիբարիշաթ վէ թամիրաթը էհվէն ֆիյաթ իլէ իճրա վէ տէրէօհտէ իտէր։

ԱՆՕՆԻՄ ՕՍՄԱՆԼԸ ԳՈՒՄՊԱՆԻԱՍԸ

Աբօնէլերին իսմ վէ [մրգսարընը հավի] ճէպիր բազըվիմէսն 1500] նիւսխէ մէճճանէն թէվզի իթմէք իւզրէ նէշր իտիլէճէք տիր.

Գու թագվիմտէն իսթիֆատէ իթմէք վէ իլանաթ ֆիյաթընա տաիր հէր կէօնա մալիւմաթ ալմագ իւզրէ, Գալաթատա, Ասթալէթ խանընտա, մուվագգաթ իտարէխանէտէ Սթանպօլ թէլէֆօն Օսմանլը անօնիմ չիրքէթի միւտիրիյէթը բիւճէարիյէսինէ միւրաճաաթ իթմէք լազըմ կէլիր։ 52—36

ՀԱՅՏԱՐ ԲԱՇԱ ԼԻՄԱՆԸ ՇԻՐՔԷԹԻ ԻԼԱՆ

Հայտար բաշատա քէօմիւր վէ սաիրէ թէֆրիղը հաքքի օլան գամիւրէ ամպարը հիւճրէլէրի իլէ «Սիլօ» կէօզլէրինին 1 եայլուլ էֆրէնճի 1913 թարիխինտէն 31 աղուսթօս էֆրէնճի 1914 թարիխինէ գատար կիւզէրան օլաճագ պիր սէնէլիք միւտտէթ իչիւն քիրայա վէրիլէճէկի վէ պու պապտէ վագը օլաճագ միւրաճաաթըն նիհայէթ 1 թէմմուզ էֆրէնճի 1913 թարիխինէ գատար գապուլ օլունըրգ 1 աղուսթօս 1913 թարիխինտէ սալիֆիւլզիքր գամիւր ամպարը հիւճրէլէր իլէ «Սիլօ» կէօզլէրինին թէվզիյաթը գաթիյէսինէ միւզայէտէ չէրէթ գըլընաճաղը վէ պու խուսուստա թաֆսիլ մալիւմաթ իսթէյէնլէրին Հայտար Բաշա լիման չիրքէթինէ միւրաճաաթ իթմէլէրի լազըմ կէլէճէկի ղաղէթէ քէֆալէթ իլէ իթիգալ իտէն գէվաթը քիրայա իլան օլունուր։

Միւտիրիյէթ